

Rabobank

Rabo ToekomstSparen

Inhoud

Inleiding

Productkenmerken en informatie Rabo ToekomstSparen

Fase 1: Oriënteren en afsluiten

- Wat is Rabo ToekomstSparen?
- Voor wie is Rabo ToekomstSparen geschikt?
- Wilt u gaan beleggen voor een extra inkomen voor later?
- Afsluiten Rabo ToekomstSparen
Dienstverlening Rabobank

Fase 2: Mijn pensioenaanvulling

- Welke bedragen kunt u op de spaarrekening inleggen?
- Nieuwe aftrekbare inleg in verband met een pensioentekort
- Inleg afkomstig van een andere lijfrentespaarrekening of lijfrenteverzekering
- Inleg uit omzetting van een oudedagsreserve of stakingswinst
- Inleg afkomstig uit uw bv, van een inbrengstamrecht of een opgebouwde oudedagsverplichting
- Hoe kunt u zien hoeveel u gespaard heeft?
- Rente
- Variabele rente
- Vaste rente over iedere inleg
- Middelrente over het hele tegoed
- Het tegoed opnemen vóór de einddatum
- Fiscale gevolgen van afkoop en verboden handelingen
- Het tegoed ineens opnemen
- Afkoop bij langdurige arbeidsongeschiktheid
- Verboden handelingen
- Informatie aan de Belastingdienst
- Marktrentevergoeding
- Wanneer betaalt of ontvangt u een marktrentevergoeding?
- Wat kost de berekening van de marktrentevergoeding?
- Hoe berekenen wij de marktrentevergoeding?
- Welke afspraken kunt u wijzigen?
- Inleg wijzigen

- (Tijdelijk) stoppen met inleggen
- Renteafspraak wijzigen
- Wat gebeurt er als...
- Wat gebeurt er als uw persoonlijke situatie wijzigt?
- Wat gebeurt er als u gaat scheiden?
- Wat gebeurt er als u naar het buitenland verhuist?
- Wat gebeurt er als u komt te overlijden?
- Wat gebeurt er als uw fiscaal partner overlijdt?
- Wat gebeurt er als u langdurig arbeidsongeschikt raakt?
- Wat gebeurt er als u een bijstandsuitkering aanvraagt?
- Wat zijn de risico's van Rabo ToekomstSparen?
- Inflatierisico
- Risico rentewijzigingen
- Renterisico start afbouwfase
- Kosten van Rabo ToekomstSparen

Fase 3: Keuze maken op de einddatum

- Aankoop lijfrente bij de Rabobank
- Aankoop lijfrente bij een andere bank of verzekeraar
- Aankoop overbruggingslijfrente bij verzekeraar
- Nieuwe einddatum afspreken

Fase 4: Mijn lijfrente-uitkering

- Inleg
- Het tegoed
- Periodieke uitkeringen
- Wat is Rabo ToekomstUitkering?
- Wat is Interpolis Direct Ingaande Lijfrenteverzekering?
- Belangrijkste verschillen lijfrenteverzekering en banksparen voor pensioen

De Rabobank als financiële dienstverlener

- Depositogarantiestelsel
- Mag u de overeenkomst terugdraaien?
- Welke taal is van toepassing?
- Welk recht is van toepassing?
- Wilt u ons iets meedelen?
- Disclaimer

Algemene voorwaarden Rabo ToekomstSparen 2016

1. Uitleg gebruikte woorden

Bepalingen voor de spaarrekening

2. Doel van de spaarrekening
3. Overboeken naar de spaarrekening
4. Overboeken van de spaarrekening
5. Variabele rente
6. Vaste rente per inleg en rentebijboeking
7. Berekening en bijboeking rente
8. Marktrentevergoeding
9. Gebruik tegoed op einddatum

Algemene bepalingen

10. Hoe u de spaarrekening kunt gebruiken
11. Meedelen
12. Wat als er iets verdachts of ongebruikelijks gebeurt?
13. Informatie over de spaarrekening

Slotbepalingen

14. Fusie, splitsing, contractoverneming of overdracht
15. Beschikbaarheid van onze diensten
16. Aansprakelijkheid en schade
17. Aansprakelijkheid bank voor belastingen
18. Wetgeving
19. Niet overdragen of verpanden
20. Heeft u een klacht?
21. Toezichthouders
22. Wijziging van de algemene voorwaarden

Informatieblad depositogarantiestelsel (DGS)

- Basisinformatie over de bescherming van tegoeden
- Overige belangrijke informatie

Algemene Bankvoorwaarden

Artikel 1	Toepasselijkheid
Artikel 2	Zorgplicht
Artikel 3	Activiteiten en doeleinden
Artikel 4	Niet-openbare informatie
Artikel 5	Inschakeling derden
Artikel 6	Risico van verzendingen
Artikel 7	Toepasselijkheid
Artikel 8	Zorgplicht
Artikel 9	Activiteiten en doeleinden
Artikel 10	Niet-openbare informatie
Artikel 11	Inschakeling derden
Artikel 12	Risico van verzendingen
Artikel 13	Toepasselijkheid
Artikel 14	Zorgplicht
Artikel 15	Activiteiten en doeleinden
Artikel 16	Niet-openbare informatie
Artikel 17	Inschakeling derden
Artikel 18	Risico van verzendingen
Artikel 19	Toepasselijkheid
Artikel 20	Zorgplicht
Artikel 21	Activiteiten en doeleinden
Artikel 22	Niet-openbare informatie
Artikel 23	Inschakeling derden
Artikel 24	Risico van verzendingen
Artikel 25	Toepasselijkheid
Artikel 26	Zorgplicht
Artikel 27	Activiteiten en doeleinden
Artikel 28	Niet-openbare informatie
Artikel 29	Inschakeling derden
Artikel 30	Risico van verzendingen
Artikel 31	Toepasselijkheid
Artikel 32	Zorgplicht
Artikel 33	Activiteiten en doeleinden
Artikel 34	Niet-openbare informatie
Artikel 35	Inschakeling derden
Artikel 36	Risico van verzendingen
Artikel 37	Toepasselijkheid

Inleiding

U wilt tijdens uw pensioen blijven genieten van het leven. Daar helpen we u graag bij. Als u na uw pensionering een inkomensaanvulling nodig heeft, dan is Rabo ToekomstSparen misschien iets voor u. Dit document geeft meer informatie over pensioenaanvulling met Rabo ToekomstSparen.

Pensioenaanvulling

Een lijfrente is een reeks uitkeringen als aanvulling op uw inkomen. U ontvangt de uitkeringen gedurende een bepaalde periode. Bijvoorbeeld 20 jaar lang een maandelijkse uitkering om uw inkomen aan te vullen nadat u met pensioen bent gegaan. Om periodieke uitkeringen te ontvangen doorloopt u vier fases.

Fase 1: Oriënteren en afsluiten

In de eerste fase oriënteert u zich op uw inkomen voor later en welke voorbereidingen u nu kunt treffen. Weet u al hoe hoog uw inkomen is als u met pensioen gaat? Of wat u kunt doen om uw pensioen aan te vullen? U kunt verschillende maatregelen treffen om later voldoende te kunnen besteden. Wilt u een aanvulling op uw inkomen voor later opbouwen? Dan kunt u bijvoorbeeld extra vermogen opbouwen met een lijfrentespaarrekening of een -verzekering waarmee u spaart voor een aanvulling op uw pensioen. U kunt ook kiezen voor een combinatie met beleggen. Dat kan bij ons met Rabo ToekomstSparen eventueel in combinatie met Rabo ToekomstBeleggen, maar u kunt ook voor een andere aanbieder kiezen. In deze brochure gaan we alleen in op de lijfrentespaarrekening Rabo ToekomstSparen.

Fase 2: Mijn pensioenaanvulling

De tweede fase is de opbouwfase waarin u geld inlegt. Als u een pensioentekort heeft, kunt u de inleg aftrekken van uw belastbaar inkomen in box 1. Hierdoor betaalt u nu minder inkomstenbelasting. Tijdens de opbouwfase is het tegoed geblokkeerd en mag u het niet opnemen. Het geblokkeerde tegoed gebruikt u uiteindelijk voor de aankoop van periodieke uitkeringen, dit is de vierde fase.

Fase 3: Keuze maken op de einddatum

Bij het einde van de opbouwfase maakt u een keuze wat u met het gespaarde bedrag wilt doen. Er zijn drie mogelijkheden: uw tegoed periodiek laten uitkeren, de opbouwfase verlengen of het tegoed in één keer laten uitkeren.

Fase 4: Mijn lijfrente-uitkering

De vierde en laatste fase is de afbouwfase. Dat is de eigenlijke lijfrente: u ontvangt periodieke uitkeringen gedurende een bepaalde periode. U betaalt belasting over de uitkeringen. De belasting die u dan betaalt kan lager zijn dat het tarief dat u nu betaalt. Bijvoorbeeld een maandelijkse uitkering als (een aanvulling op het) inkomen nadat u gestopt bent met werken. Voor de afbouwfase kunt u bij ons een rekening Rabo ToekomstUitkering openen of een Interpolis Direct Ingaande Lijfrenteverzekering afsluiten. U komt deze iconen in dit document regelmatig tegen. U kunt per fase de bijbehorende informatie lezen.

Fase 1: Oriënteren en afsluiten

Wat is Rabo ToekomstSparen?

De rekening Rabo ToekomstSparen is voor de opbouwfase van een lijfrente. U bouwt uw inkomensaanvulling voor later op. Met Rabo ToekomstSparen spaart u met een vaste rente per inleg of met een variabele rente. Om online te kunnen bankieren heeft u een betaalrekening bij de Rabobank nodig. Dit geldt voor het afsluiten van het product. Dit geldt ook gedurende de looptijd van het product. Om een spaarrekening te openen, moet u minimaal achttien jaar oud zijn en in Nederland wonen. Als u de spaarrekening opent, maakt u een aantal keuzes die wij in de overeenkomst vastleggen. U maakt onder andere een keuze in:

- De einddatum van de spaarrekening.
- Een vaste rente per inleg of een variabele rente over het tegoed. De einddatum is uiterlijk 31 december van het vijfde jaar volgend op het jaar waarin u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. Tot de einddatum van de spaarrekening kunt u bedragen inleggen. U bepaalt zelf of en wanneer u inlegt. Op de einddatum van de opbouwfase start de afbouwfase, tenzij u de opbouwfase kunt en wilt verlengen. U leest hierover meer in het hoofdstuk 'Fase 3: Keuze maken op de einddatum'.

Voor wie is Rabo ToekomstSparen geschikt?

Rabo ToekomstSparen is een spaarrekening voor klanten die willen sparen voor een inkomensaanvulling na pensioen. Inleg is alleen mogelijk als er aftrekruijmt is. Hierover leest u meer in hoofdstuk 'Fase 2: Mijn pensioenaanvulling'. Daarnaast kunt u een bestaand lijfrentekapitaal inleggen. Het tegoed op een rekening Rabo ToekomstSparen is geblokkeerd. U mag het tegoed alleen gebruiken voor inkomensaanvulling. Dat betekent dat u gedurende de looptijd niet zonder fiscale gevolgen over het tegoed kunt beschikken voor andere doeleinden. Wilt u het tegoed tussentijds kunnen gebruiken voor andere doeleinden? Dan is Rabo ToekomstSparen geen geschikt product voor u.

Wilt u gaan beleggen voor een extra inkomen voor later?

U kunt ook (een deel van) uw geld beleggen voor een extra inkomen voor later. Wilt u beleggen? Dan opent u naast een spaarrekening Rabo ToekomstSparen met variabele rente ook een rekening Rabo ToekomstBeleggen. Dit is een geblokkeerde effectenrekening. Meer informatie over Rabo ToekomstBeleggen leest u in de 'Productkenmerken en voorwaarden Rabo ToekomstBeleggen'. Vraag ernaar bij uw Rabobank of ga naar www.rabobank.nl

Afsluiten Rabo ToekomstSparen

U kunt een rekening Rabo ToekomstSparen direct online afsluiten of, wanneer u dit wenst, eerst aanvullend inzicht krijgen in de productkenmerken of uw persoonlijke (toekomstige) financiële situatie.

Dienstverlening Rabobank

Als u een Rabo ToekomstSparen opent, dan betaalt u daarvoor kosten. U oriënteert zich zelf op de mogelijkheden en maakt u zelf de keuze voor Rabo ToekomstSparen. U kunt Rabo ToekomstSparen eenvoudig online afsluiten. Wilt u meer inzicht in de productkenmerken, in uw persoonlijke (toekomstige) financiële situatie of heeft u vragen tijdens het afsluiten van ons product? De Rabobank geeft geen advies over bankspaarlijfrenteproducten, maar wel kosteloos inzicht.

Tijdens het online afsluiten van onze producten kunt u op een eenvoudige wijze, onder andere via chat, contact opnemen met een medewerker van onze bank voor vragen en het verkrijgen van informatie. Uiteraard kunt u ook nog steeds bij de lokale bank terecht. Indien u uitgebreider inzicht wilt, dan kunt u Vermogensplanning ontvangen van een hierin gespecialiseerd bankmedewerker. Aan dit uitgebreide inzicht zijn kosten verbonden.

Met het inzicht dat u van ons krijgt bepaalt u zelf wat uw fiscale mogelijkheden zijn. U beoordeelt zelf of de lijfrenterekening een geschikt product voor u is of dat er mogelijke alternatieven voor u zijn om inkomen voor

later op te bouwen. Bijvoorbeeld het (eerder) aflossen van een hypotheek. Of te sparen of beleggen op een gewone rekening. Kiest u voor het product Rabo ToekomstSparen? Dan betaalt u afsluitkosten. U ontvangt van ons een dienstverleningsdocument met informatie over de afsluitkosten.

Afsluitkosten

Meer informatie over de hoogte van de afsluitkosten en de kosten voor Vermogensplanning kunt u lezen op <http://www.rabobank.nl>

Fase 2: Mijn pensioenaanvulling

Welke bedragen kunt u op de spaarrekening inleggen?

U mag een nieuwe aftrekbare inleg doen, zolang u voldoende fiscale aftrekruijnte heeft. Daarnaast mag u ook het tegoed van bestaande lijfrentespaarrekeningen of lijfrenteverzekeringen inleggen. Bent u zelfstandig ondernemer? Dan kunt u uw oudedagsreserve en/of stakingswinst, een oudedagsverplichting of een inbrengstamrecht op deze spaarrekening inleggen.

Nieuwe aftrekbare inleg in verband met een pensioentekort

Het bedrag dat u in Rabo ToekomstSparen inlegt, is fiscaal aftrekbaar van uw inkomen in box 1, als u een aantoonbaar pensioentekort heeft. Het bedrag dat u in een jaar kunt aftrekken van uw inkomen is de 'jaarruimte'.

Aan de jaarruimte is een maximum verbonden. U kunt uw jaarruimte zelf berekenen met de jaarruimtecalculator op www.rabobank.nl. Als u uw jaarruimte de afgelopen zeven jaar niet (volledig) heeft benut, heeft u reserveringsruimte. Maakt u gebruik van de reserveringsruimte, dan heeft u tot een bepaald maximum een extra lijfrenteaf trek. Het tegoed op de spaarrekening is geen bezitting in box 3. U mag eenmalig en periodiek een bedrag inleggen. Wilt eenmalig inleggen? Dan moet de eerste inleg minimaal € 1.000 zijn. Wilt u periodiek een bedrag inleggen? Dan mag u per maand, per kwartaal, per half jaar of per jaar inleggen. De minimale inleg is dan per maand € 25, per kwartaal € 75, per half jaar € 150 en per jaar € 300. De hoogte van uw periodieke inleg kunt u altijd kosteloos wijzigen. Het nieuwe inlegbedrag mag niet lager zijn dan het minimale inlegbedrag per periode. Daarnaast mag u altijd extra bedragen inleggen. Doe dit alleen als u voldoende aftrekruijnte heeft. U kunt een nieuwe aftrekbare inleg doen, door het bedrag over te boeken naar de spaarrekening. Met uw betaalrekening en Rabo Online Bankieren kunt u zelf inleggen via Rabo Online Bankieren, de Rabo Online Bankieren App, een overboekingsformulier of de Rabofoon. Heeft u een betaalrekening bij een andere bank? Dan kunt u ook een bedrag overboeken van de rekening bij een andere bank naar

de spaarrekening.

Er zijn geen kosten verbonden aan het doen van een nieuwe aftrekbare inleg.

Let op: nieuwe aftrekbare inleg moet afkomstig zijn van een rekening die op dezelfde naam staat als de rekening van Rabo ToekomstSparen. Deze inleg mag dus niet door een bv of werkgever plaatsvinden. Daarmee voorkomt u dat verkeerde gegevens naar de Belastingdienst worden gestuurd. Wij controleren dit niet; u bent zelf verantwoordelijk voor een juiste uitvoering. Eventuele nadelige (fiscale) gevolgen van een boeking door de bv of werkgever komen voor uw rekening.

Inleg uit omzetting van een oudedagsreserve of stakingswinst

Heeft u als zelfstandig ondernemer een oudedagsreserve opgebouwd? Of u staakt uw bedrijf en realiseert u daarbij stakingswinst? In plaats van daarover af te rekenen bij de Belastingdienst, kunt u ervoor kiezen deze bedragen in te leggen op een lijfrentespaarrekening. Er gelden wel voorwaarden en soms ook maximale bedragen.

Inleg afkomstig uit uw bv, van een inbrengstamrecht of een opgebouwde oudedagsverplichting

Zolang een oudedagsverplichting nog niet periodiek wordt uitgekeerd door uw bv, kan deze worden omgezet in een lijfrentespaarrekening. Hierbij is van belang dat u dat doet vóór de uiterst toegestane datum. Een lijfrente bij de bv voor in het verleden gerealiseerde stakingswinst (inbrengstamrecht) kan op elk moment worden omgezet in een lijfrentespaarrekening. Ongeacht of daaruit al uitkeringen zijn gedaan.

Hoe kunt u zien hoeveel u gespaard heeft?

Online kunt u het tegoed en de af- en bijboekingen zien. Ook kunt u deze beluisteren via de Rabofoon. In Rabo Online Bankieren kunt u ook zelf een afschrift samenstellen. Wilt u een papieren rekeningafschrift

ontvangen? Dit kunt u ons dan laten weten. U kunt dit ook zelf online instellen. U kunt zich hiervoor ook weer afmelden. Heeft u geen Rabo Online Bankieren? Als er een opname of storting is geweest sinds het laatste rekeningafschrift ontvangt u één keer per kwartaal een papieren rekeningafschrift met daarop het actuele tegoed, de rente en alle af- en bijboekingen sinds het vorige rekeningafschrift. De opgebouwde rente staat op het rekeningafschrift en online.

Rente

U heeft de keuze uit een spaarrekening met variabele rente of een spaarrekening met een vaste rente over iedere inleg. De actuele rentetarieven vindt u op www.rabobank.nl

Variabele rente

Variabele rente betekent dat wij de rente altijd mogen wijzigen. Wij bepalen hoe hoog de rente is. Als de rente verandert, heeft dit altijd invloed op de te bereiken eindwaarde op de afgesproken einddatum. Het rentebedrag boeken wij jaarlijks in januari bij op uw spaarrekening.

Vaste rente over iedere inleg

Over elke inleg en elk rentebedrag vergoeden wij een eigen vaste rente. De rente over iedere inleg en elk rentebedrag is vast vanaf de inlegdatum tot aan de einddatum. Dat betekent dat wij de rente tot de einddatum niet mogen wijzigen. De tijd tussen de inlegdatum en de einddatum bepaalt mede het rentepercentage, net als de marktrente op het moment dat een bedrag wordt ingelegd. Op uw rekeningafschrift en in Rabo Online Bankieren staat bij elke inleg en elke bijboeking van een rentebedrag vermeld welke vaste rente wij hierover vergoeden tot aan de einddatum.

Voorbeeld vaste rente per inleg

Stel u legt op 25 juli 2019 een bedrag in van € 2.000. De afgesproken einddatum is 1 december 2042. Dit betekent dat wij vanaf 25 juli 2019 tot 1 december 2042 over € 2.000 een vaste

rente vergoeden die hoort bij een spaarperiode van 23 tot 24 jaar. Vervolgens legt u op 15 december 2019 een bedrag in van € 500. Dit betekent dat wij vanaf 15 december 2019 tot 1 december 2042 over € 500 een vaste rente vergoeden die hoort bij een spaarperiode van 22 tot 23 jaar.

Voorbeeld middelrente (alle rentepercentages zijn fictief)

Stel u doet op 1 januari 2019 een eerste inleg van € 1.000. De rente is 2,5% tot aan de afgesproken einddatum 1 december 2041. De middelrente bedraagt 2,5%, omdat er nog maar één inleg op uw spaarrekening staat. Op 15 december 2019 doet u een tweede inleg van € 1.500. De rente voor de tweede inleg is 2,4%. De middelrente berekenen we als volgt: $(1.000 \times 2,5\%) + (1.500 \times 2,4\%) \times 100\% = 2,44\%$ (1.000 + 1.500)

Middelrente over het hele tegoed

De middelrente is het gemiddelde van de afzonderlijke rentepercentages over elke inleg en/of rentebedrag tot aan de einddatum. Hierbij nemen we ieder afzonderlijk rentepercentage mee naar verhouding van de grootte van elke inleg en/of elk rentebedrag. Als u een spaarrekening met een vaste rente per inleg heeft, ontvangt u de middelrente over het totale tegoed op uw spaarrekening. Na elke inleg en elke bijboeking van een rentebedrag stellen wij de middelrente opnieuw vast. Wij boeken de rente jaarlijks in januari over naar uw spaarrekening. De jaarlijkse rentebijboeking heeft ook een eigen vaste rente. Wij stellen deze eigen vaste rente vast per 1 januari. Is de einddatum bereikt? Dan vergoeden wij vanaf de einddatum een door ons te bepalen variabele rente. De rente die u tot de einddatum heeft opgebouwd boeken wij in januari van het daaropvolgende jaar op de spaarrekening bij. Is de einddatum bereikt en wordt de spaarrekening opgeheven? Dan berekenen wij de rente die tot de einddatum is opgebouwd. Wij boeken deze rente op de spaarrekening bij en boeken dit vervolgens samen met het tegoed over.

Het tegoed opnemen vóór de einddatum

Het tegoed opnemen vóór de einddatum heeft fiscale gevolgen. In de paragraaf 'Fiscale gevolgen van afkoop en verboden handelingen' leest u hier meer over. Het is toegestaan het tegoed vóór de einddatum te gebruiken voor de aankoop van periodieke uitkeringen of om de opbouw bij een (andere) bank of verzekeraar voort te zetten. Wij maken het tegoed dan rechtstreeks over naar een rekening Rabo ToekomstUitkering of naar de (nieuwe) aanbieder. U mag ook (een deel van) het tegoed opnemen, als u langdurig arbeidsongeschikt bent en u nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt. U betaalt hiervoor kosten. Daarnaast berekenen wij een marktrentevergoeding als u een rekening Rabo ToekomstSparen met een vaste rente per inleg heeft. De kosten staan in het 'Overzicht kosten Rabo ToekomstSparen'. Zelf geld opnemen is niet mogelijk.

Fiscale gevolgen van afkoop en verboden handelingen

Neemt u het tegoed ineens op of doet u een verboden handeling, doordat u bijvoorbeeld na de einddatum niet op tijd een periodieke uitkering aankoopt of een nieuwe einddatum afspreekt? Dan houdt u zich niet aan de fiscale regels. Hieronder leest u wat de fiscale gevolgen zijn.

Het tegoed ineens opnemen

U moet het tegoed gebruiken voor periodieke inkomensaanvulling. Bij het ineens opnemen van uw tegoed is sprake van 'afkoop'. Voor de fiscale gevolgen is het van belang hoe hoog de zogenoemde afkoopwaarde is. Heeft u een rekening Rabo ToekomstSparen met een variabele rente? Dan is de afkoopwaarde het tegoed op uw spaarrekening verminderd met de kosten voor afwikkeling van de afkoop. Is het tegoed hoger dan het wettelijk maximum van € 4.404 (2019) voor afkoop van een kleine lijfrente? Dan bedragen deze kosten € 165. Anders bedragen ze € 55. Het wettelijk maximum geldt per bank of verzekeraar waar u uw lijfrentetegoed aanhoudt. Heeft u een rekening Rabo ToekomstSparen met een vaste rente per inleg?

Dan is de afkoopwaarde:

- het tegoed op uw rekening
- vermeerderd dan wel verminderd met de marktrentevergoeding
- verminderd met de kosten voor de berekening van de marktrentevergoeding
- verminderd met kosten voor het afwickelen van de afkoop.

Is het tegoed na vermeerdering/vermindering met de marktrentevergoeding en na vermindering met de kosten voor de berekening van de marktrentevergoeding hoger dan het wettelijk maximum? Dan bedragen de kosten voor het afwickelen van de afkoop € 165. Anders bedragen ze € 55. Het wettelijk maximum geldt per bank of verzekeraar waar u uw lijfrentetegoed aanhoudt. Is de afkoopwaarde meer dan het wettelijk maximum? Dan moet u over de afkoopwaarde inkomstenbelasting betalen. Dit kan oplopen tot 51,75%. Daarnaast betaalt u een boete aan de Belastingdienst. Dit is de revisierente, die maximaal 20% van de afkoopwaarde bedraagt. Is de afkoopwaarde gelijk aan of lager dan het wettelijk maximum? Ook dan betaalt u over de afkoopwaarde inkomstenbelasting. U hoeft echter geen revisierente te betalen. Wilt u toch uw spaarrekening afkopen? Dan verloopt dit als volgt:

- wij stellen een afkoopformulier op
- u tekent dit formulier voor akkoord
- daarna verwerken wij de afkoop.

Hiervoor brengen wij kosten voor het afwickelen van de afkoop in mindering op het tegoed. Daarnaast houden wij altijd 52% loonheffing in op de afkoopwaarde, ongeacht uw persoonlijke situatie. De loonheffing dragen wij af aan de Belastingdienst. Deze loonheffing is een voorheffing. Het is dus mogelijk dat u via uw aangifte inkomstenbelasting nog geld terug krijgt.

Afkoop bij langdurige arbeidsongeschiktheid

Bent u langdurig arbeidsongeschikt en heeft u nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt? Dan mag u (een deel

van) het tegoed opnemen. U betaalt inkomstenbelasting over de afkoopwaarde, € 165 kosten en eventueel een marktrentevergoeding. Maar u hoeft geen revisierente te betalen. Voor meer informatie over wanneer sprake is van langdurige arbeidsongeschiktheid en over een eventuele inkomenstoets, verwijzen wij u naar uw Rabobank.

Verboden handelingen

Bepaalde handelingen met een rekening Rabo ToekomstSparen zijn fiscaal gezien niet toegestaan. Dit worden 'verboden handelingen' genoemd. De belangrijkste verboden handeling is het laten verstrijken van de wettelijke termijn: het na de einddatum niet op tijd kopen van een reeks periodieke uitkeringen of een nieuwe einddatum afspreken. Of het na overlijden niet op tijd kopen van een reeks periodieke uitkeringen. Bij een verboden handeling betaalt u over de afkoopwaarde inkomstenbelasting. Dit kan oplopen tot 51,75%. Daarnaast betaalt u een boete aan de Belastingdienst. Dit is de revisierente, die maximaal 20% van de afkoopwaarde bedraagt. Het tegoed blijft op de spaarrekening staan, totdat u verzoekt het bedrag ineens uit te keren. Op het tegoed brengen wij € 165,00 kosten voor het afwickelen van de verboden handeling in mindering. Daarnaast houden wij altijd 52% loonheffing in op de afkoopwaarde, ongeacht uw persoonlijke situatie. De loonheffing dragen wij af aan de Belastingdienst. Deze loonheffing is een voorheffing. Het is dus mogelijk dat u via uw aangifte inkomstenbelasting nog geld terug krijgt. De revisierente bedraagt maximaal 20% van de afkoopwaarde. Deze revisierente wordt ook verrekend met uw aangifte inkomstenbelasting.

Informatie aan de Belastingdienst

Rabobank is verplicht bepaalde gegevens over de spaarrekening door te geven aan de Belastingdienst. Zo moet de bank iedere inleg melden die voor u aftrekbaar kan zijn, maar ook verboden handelingen.

Marktrentevergoeding

Heeft u een spaarrekening met een vaste rente per inleg? Dan berekenen wij een marktrentevergoeding als (een deel van) het tegoed vóór de einddatum wordt opgenomen. Bijvoorbeeld als:

- U het tegoed overboekt naar een andere rekening of verzekering. Bijvoorbeeld omdat u de afbouwfase direct wilt laten ingaan vanwege het overlijden van uw fiscaal partner.
- U met ons afsprekt dat u in plaats van een vaste rente per inleg een variabele rente ontvangt over het tegoed op de spaarrekening.
- U (de helft van) het tegoed toedeelt aan uw ex-partner bij echtscheiding.
- U het tegoed laat overboeken naar uw eigen rekening (= afkoop).

Wanneer betaalt of ontvangt u een marktrentevergoeding?

U betaalt aan ons een marktrentevergoeding als de actuele rente op het moment van overboeken hoger is dan de middelrente. Is de actuele rente op het moment van overboeken lager dan de middelrente? Dan betalen wij deze marktrentevergoeding aan u. U vindt de actuele rentetarieven op www.rabobank.nl. Wordt het tegoed opgenomen in verband met uw overlijden? Dan wordt geen berekening van de marktrentevergoeding gemaakt. Uw nabestaanden ontvangen het tegoed en de opbouwde rente voor de aankoop van een nabestaandenlijfrente. Als de actuele rente hoger is dan de middelrente, is dit gunstig voor de nabestaanden; ze hoeven dan geen marktrentevergoeding aan de bank te betalen. Als de actuele rente lager is dan de middelrente, is dit niet gunstig. De nabestaanden ontvangen dan geen marktrentevergoeding van de bank.

Wat kost de berekening van de marktrentevergoeding?

Voor de berekening van de marktrentevergoeding brengen wij € 55 in rekening. Naast de kosten voor deze berekening, betaalt u in bepaalde gevallen nog andere kosten voor het administratief verwerken van wijzigingen.

Een overzicht van de kosten, die gedurende de looptijd in rekening gebracht worden, kunt u vinden onder 'Overzicht kosten Rabo ToekomstSparen'.

Hoe berekenen wij de marktrentevergoeding?

Met behulp van twee voorbeelden leggen wij u uit hoe wij de marktrentevergoeding berekenen. In het eerste voorbeeld is de actuele rente hoger dan de middelrente. En in het tweede voorbeeld is de actuele rente lager dan de middelrente.

Stel u heeft een rekening Rabo ToekomstSparen met een vaste rente per inleg. De afgesproken einddatum is 1 april 2029. Het tegoed op uw spaarrekening is € 10.000. De middelrente is 3,50%. Vanaf 1 april 2019 wilt u deze rekening met vaste rente per inleg omzetten naar variabele rente.

We berekenen de marktrentevergoeding als volgt:

Voorbeeld 1 (actuele rente 3,70%) Voorbeeld 2 (actuele rente 1,50%)

Stap 1. Vaststellen berekeningsrente

De berekeningsrente is het verschil tussen de middelrente en de actuele rente.

$$3,5\% - 3,7\% = -0,2\% \quad 3,5\% - 1,5\% = 2,0\%$$

Stap 2. Marktrentevergoeding per jaar

De berekeningsrente vermenigvuldigen wij met het over te boeken bedrag.

$$-0,2\% \times € 10.000 = -€ 20 \quad 2,0\% \times € 10.000 = € 200$$

Stap 3. Resterende looptijd

De berekening van de marktrentevergoeding maken wij voor ieder resterend jaar en eventueel een resterend deel van een jaar tot aan de einddatum. Het aantal jaren ronden wij af naar boven. 10 jaar 10 jaar

Stap 4. Contante waarde marktrentevergoeding

De marktrentevergoeding wordt niet jaarlijks in de toekomst betaald, maar ineens. Daarom berekenen wij van iedere jaarlijkse marktrentevergoeding de contante waarde. De contante waarde is

de actuele waarde van een toekomstig bedrag.

Bij het contant maken gebruiken wij de actuele rente als rentevoet. De jaarlijkse marktrentevergoeding van -/- € 20 wordt voor ieder jaar contant gemaakt tegen de actuele rente van 3,7%. De jaarlijkse marktrentevergoeding van € 200 wordt voor ieder jaar contant gemaakt tegen de actuele rente 1,5%.

Stap 5. De totale marktrentevergoeding

De totale marktrentevergoeding is de optelsom van de (contant gemaakte) marktrentevergoeding(en) per jaar. De uitkomst hiervan is -/- € 164,67

U betaalt een marktrentevergoeding van € 164,67 aan ons.

De uitkomst hiervan is € 1.844,44 Wij betalen u een marktrentevergoeding van € 1.844,44.

Stap 6. Verrekenen marktrentevergoeding en kosten

Nadat wij de marktrentevergoeding hebben berekend, verrekenen we de marktrentevergoeding en € 55 aan kosten voor het maken van de berekening met het tegoed van € 10.000. $€ 10.000 -/- € 164,67 -/- € 55 = € 9.780,33$ $€ 10.000 + € 1.844,44 -/- € 55 = € 11.789,44$

Wijzigen tijdens de looptijd

Welke afspraken kunt u wijzigen?

Bij het openen van de spaarrekening hebben wij afspraken met u gemaakt. Misschien wilt u tijdens de looptijd afspraken wijzigen. Een wijziging kan financiële of fiscale gevolgen hebben.

Inleg wijzigen

U mag de inleg verhogen of verlagen. Dat is kosteloos. Wilt u de inleg verlagen? Dan mag u de inleg verlagen tot de minimale inleg per periode. Dit heeft gevolgen voor het bereiken van de verwachte eindwaarde. U bereikt de gewenste eindwaarde mogelijk niet meer. Het tegoed op de einddatum kan onvoldoende zijn om uw inkomen aan te vullen tot het gewenste niveau. Heeft u voldoende aftrekruidte? Dan kunt u de inleg verhogen.

(Tijdelijk) stoppen met inleggen

U mag (tijdelijk) stoppen met inleggen. De spaarrekening blijft doorlopen tot de afgesproken einddatum. U mag op ieder moment weer beginnen met inleggen. Als u (tijdelijk) stopt met inleggen, bereikt u de gewenste eindwaarde mogelijk niet. Het tegoed op de einddatum kan onvoldoende zijn om uw inkomen aan te vullen tot het gewenste niveau. Heeft u minder dan € 1.000 op uw spaarrekening staan? Dan brengen wij € 165 in rekening, als u stopt met inleggen.

Renteafpraak wijzigen

Heeft u Rabo ToekomstSparen met een vaste rente per inleg? Dan kunt u (een deel van) het tegoed overboeken naar een bestaande of nieuwe rekening Rabo Toekomst Sparen met variabele rente. Dan berekenen wij een marktrentevergoeding, als (een deel van) het tegoed voor de einddatum wordt overgeboekt. Andersom is ook mogelijk. Dus van een spaarrekening met variabele rente naar een spaarrekening met een vaste rente per inleg. In dit geval berekenen wij geen marktrentevergoeding.

Wat gebeurt er als...

Tijdens de looptijd van de spaarrekening kunnen verschillende omstandigheden van invloed zijn op uw persoonlijke situatie en op uw rekening Rabo ToekomstSparen.

Hieronder leggen wij uit wat er met de spaarrekening gebeurt, als u bijvoorbeeld gaat scheiden of naar het buitenland verhuist. Een overzicht van de kosten staat bij 'Overzicht kosten Rabo ToekomstSparen'

Wat gebeurt er als uw persoonlijke situatie wijzigt?

Verandert uw situatie of wijzigen uw wensen? Laat ons dat dan weten. Dan kunnen we samen uw situatie bekijken.

Wat gebeurt er als u gaat scheiden?

Gaat u scheiden of wordt uw geregistreerd partnerschap beëindigd? Dan is het mogelijk (een deel van) het tegoed op uw rekening Rabo ToekomstSparen aan uw ex-partner toe te delen. Voor uw ex-partner openen wij een nieuwe

rekening Rabo ToekomstSparen. Het gewenste bedrag boeken wij over naar de nieuwe spaarrekening. Uw ex-partner kan er ook voor kiezen het tegoed elders onder te brengen. Voor de afhandeling en het openen van een nieuwe spaarrekening brengen wij kosten in rekening.

Zie 'Overzicht kosten Rabo ToekomstSparen'.

Wat gebeurt er als u naar het buitenland verhuist?

Verhuist u naar het buitenland? Dan legt de Belastingdienst een conserverende aanslag op. De hoogte van de conserverende aanslag is afhankelijk van het land waar u naar verhuist. U hoeft deze aanslag nog niet te betalen.

De Belastingdienst geeft uitstel van betaling gedurende tien jaar. U moet dan wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Als in die tien jaar geen afkoop of een 'verboden handeling' plaatsvindt, vervalt de aanslag op verzoek definitief na deze tien jaar. Vindt wel een afkoop of een 'verboden handeling' plaats? Dan vervalt het uitstel van betaling direct en moet u de conserverende aanslag alsnog betalen. Als u in het buitenland woont, kunt u bij ons geen rekening Rabo ToekomstUitkering openen. Wellicht is het tegoed afkopen op de einddatum de enige mogelijkheid. Neem daarom ruim voordat u naar het buitenland gaat verhuizen contact op met de Rabobank voor meer informatie over de mogelijkheden en de kosten.

Wat gebeurt er als u komt te overlijden?

Als u overlijdt, eindigt de opbouwfase. Na uw overlijden moeten wij zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis worden gesteld van uw overlijden. Diegene(n) die op basis van het erfrecht gerechtigd is (zijn), moet(en) met het tegoed een nabestaandenlijfrente kopen. Vervolgens informeren wij uw nabestaanden over de documenten die wij nodig hebben. Na de ontvangst van de benodigde informatie en/of stukken en hun gezamenlijke opdracht, kan een overboeking plaatsvinden. De nabestaandenlijfrente moet uiterlijk op 31 december in het tweede jaar volgend op het jaar van overlijden zijn aangekocht. Gebeurt dit niet op tijd? Dan is sprake van een 'verboden handeling'

met fiscale gevolgen. De minimale looptijd van de nabestaandenlijfrente hangt af van de relatie tussen u en uw erfgena(a)m(en). Daarnaast speelt de leeftijd van de erfgena(a)m(en) een rol. Het wettelijk erfrecht, al dan niet in combinatie met uw testament, bepaalt wie een nabestaandenlijfrente moeten kopen. Wilt u dat na uw overlijden alleen een bepaalde persoon of bepaalde personen een nabestaandenlijfrente kunnen kopen? En volgt dit niet uit het wettelijk erfrecht en/of uw bestaande testament? Dan kunt u dit alleen door middel van een (aanvulling op uw) testament regelen. Een rekening Rabo ToekomstSparen behoort tot de nalatenschap, net als andere spaarrekeningen. Dit in tegenstelling tot een lijfrente verzekering. Verschillend is wel, ten opzichte van een normale spaarrekening, dat het tegoed niet 'vrij' toebedeeld mag worden. Normaal gesproken kunnen uw erfgenamen na uw overlijden bij de verdeling bijvoorbeeld afspreken dat één erfgenaam de auto krijgt en de ander het tegoed op de spaarrekening. Bij een rekening Rabo ToekomstSparen is dat –op basis van de huidige fiscale wet- en regelgeving– echter meestal niet het geval. Zouden er na uw overlijden bijvoorbeeld twee 'gelijkwaardige' erfgenamen zijn? Dan moeten zij het tegoed in gelijke delen splitsen, dus ieder de helft. Doen zij dit niet? Dan kan er sprake zijn van afkoop met fiscale gevolgen.

Wat de situatie is bij uw overlijden, hangt af van de situatie op dat moment. Dat kan vooraf niet bepaald worden.

Als er drie (gelijkwaardige) erfgenamen zijn, dan moet het tegoed (op basis van de huidige wet- en regelgeving) meestal in drie gelijke delen gesplitst worden. Als echter sprake is van een ouderlijke boedelverdeling of een wettelijke verdeling, dan kan daaruit volgen dat het tegoed volledig naar de echtgeno(o)t(e)/geregistreerd partner overgeboekt wordt. Dit is fiscaal ook toegestaan.

Wil een erfgenaam of legataris zijn/haar tegoed ineens ontvangen? Dan is sprake van afkoop met fiscale gevolgen. Woont een erfgenaam of legataris niet in Nederland? Dan kan hij/zij in principe geen rekening Rabo ToekomstUitkering openen. Het tegoed moet dan waarschijnlijk worden afgekocht. Heeft u één of meerdere

erfgenamen in het buitenland wonen? Neem dan contact op met uw Rabobank voor meer informatie.

Is één van de erfgenamen en/of legatarissen geen natuurlijk persoon, omdat u bijvoorbeeld een stichting of een goed doel heeft aangewezen als erfgenaam? Dan voldoet (een deel van) de rekening niet langer aan de fiscale voorwaarden. Dit wordt gezien als een 'verboden handeling' van de overleden rekeninghouder. Het goede doel kan haar gerechtigdheid tot het tegoed opgeven ten gunste van de andere erfgenamen. Dan is geen sprake van een 'verboden handeling'. Wilt u de lijfrente bij Rabobank kopen in de vorm van een rekening Rabo ToekomstUitkering? Wij rekenen kosten voor de advisering, verkoop en onderhoud van een rekening Rabo ToekomstUitkering. Voor een adviesgesprek betaalt u kosten. Daarnaast brengen wij afsluitkosten in rekening, als u een nieuwe overeenkomst Rabo ToekomstUitkering ondertekent. Meer informatie hierover leest u in dit document.

Wat gebeurt er als uw fiscaal partner overlijdt?

Heeft u een rekening Rabo ToekomstSparen en overlijdt uw fiscaal partner? Dan mag u de afbouwfase direct in laten gaan, door een lijfrente aan te kopen. De aankoop van de lijfrente moet u dan binnen zes maanden na het overlijden van uw fiscaal partner afronden. Heeft u een rekening Rabo ToekomstSparen met een vaste rente per inleg? Met de aankoop van de lijfrente neemt u het tegoed op vóór de afgesproken einddatum. U betaalt dan kosten voor de berekening van marktrente vergoeding en u betaalt of ontvangt marktrente vergoeding. In het schema bij 'Overzicht kosten Rabo ToekomstSparen' staan de kosten vermeld. U mag de spaarrekening ook door laten lopen tot de afgesproken einddatum. Wilt u een lijfrente kopen? Dan moet u aantonen dat degene de overledene uw fiscale partner was. Dit kan via een kopie van uw gezamenlijke aangifte inkomstenbelasting. (toekomstige) financiële situatie. U betaalt alleen kosten bij het afsluiten en onderhoud van een rekening Rabo ToekomstUitkering..

Wilt u de lijfrente bij Rabobank kopen in de vorm van een rekening Rabo ToekomstUitkering? Wij rekenen kosten voor de advisering, verkoop en onderhoud van een rekening Rabo ToekomstUitkering. Voor een adviesgesprek betaalt u kosten. Daarnaast brengen wij afsluitkosten in rekening, als u een nieuwe overeenkomst Rabo ToekomstUitkering ondertekent. Meer informatie hierover leest u in dit document.

Wat gebeurt er als u langdurig arbeidsongeschikt raakt?

U mag (een deel van) het tegoed opnemen, als u langdurig arbeidsongeschikt bent en nog niet de AOWgerechtigde leeftijd heeft bereikt. Over de afkoopwaarde betaalt u inkomstenbelasting, maar u hoeft geen revisierente te betalen. Daarnaast betaalt u € 165 kosten en eventueel marktrentevergoeding. Voor meer informatie over wanneer sprake is van langdurige arbeidsongeschiktheid en over de eventuele inkomstenstoets, verwijzen wij u naar uw Rabobank.

Wat gebeurt er als u een bijstandsuitkering aanvraagt?

Voor recht op een bijstandsuitkering moet u aan bepaalde voorwaarden voldoen. Eén van de voorwaarden is dat u niet genoeg inkomen of eigen vermogen heeft om in uw levensonderhoud te voorzien. Uw gemeente bekijkt door middel van een vermogenstoets of dat het geval is. Heeft u meer vermogen dan toegestaan? Dan heeft dit gevolgen voor uw bijstandsuitkering. Onder bepaalde voorwaarden telt het opgebouwde tegoed op uw rekening Rabo ToekomstSparen niet mee voor de vermogenstoets. Op het moment dat u een bijstandsuitkering aanvraagt, moet dan aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- uw totaal opgebouwde lijfrentetegoed/-kapitaal bedraagt niet meer dan € 250.000,
- u heeft de einddatum van uw lijfrente(n) de afgelopen vijf jaar niet verlengd, en
- u heeft de afgelopen vijf jaar niet ingelegd/geen premies betaald, dan wel elk jaar maximaal € 6.000 ingelegd/premies betaald.

De genoemde bedragen zijn totaalbedragen en gelden voor alle lijfrentespaarrekeningen/-verzekeringen die heeft. Bent u arbeidsongeschikt? En vraagt u een bijstandsuitkering aan? Dan hoeft u de lijfrente niet af te kopen.

Voor meer informatie over deze regeling verwijzen wij u naar uw gemeente.

Wat zijn de risico's van Rabo ToekomstSparen?

Risico wijziging fiscale wetgeving

Het product Rabo ToekomstSparen voldoet aan de fiscale wetgeving. Als de fiscale wetgeving in de toekomst verandert, kan Rabo ToekomstSparen een ander resultaat opleveren dan beoogd. Rabobank is hiervoor niet aansprakelijk.

Inflatierisico

Over het tegoed op de spaarrekening ontvangt u rente. Met sparen heeft u de zekerheid dat uw inleg in stand blijft. Door inflatie (geldontwaarding) wordt geld echter minder waard (u kunt voor hetzelfde bedrag minder kopen). De rente kan onvoldoende zijn om de inflatie goed te maken.

Risico rentewijzigingen

Heeft u een rekening Rabo ToekomstSparen met een vaste rente per inleg? Dan heeft u zekerheid over de te bereiken eindwaarde van iedere afzonderlijke inleg. Als de marktrente stijgt, profiteren eerder ingelegde bedragen daar niet van. Wilt u het tegoed opnemen vóór de afgesproken einddatum? Of wilt u het tegoed overboeken naar een andere rekening? Dan betaalt u kosten voor de berekening van marktrentevergoeding en mogelijk moet u marktrentevergoeding betalen. De marktrentevergoeding die u aan ons moet betalen, kan hoger zijn dan de rente die wij tot dan toe aan u vergoed hebben.

ToekomstSparen met variabele rente?

Heeft u het product Rabo ToekomstSparen met variabele rente? Dan kan de hoogte van de rente steeds veranderen. Als de rente lager of hoger wordt, heeft dit direct invloed op de hoogte van de te bereiken eindwaarde op de afgesproken einddatum.

Renterisico start afbouwfase

Op de einddatum van uw rekening Rabo ToekomstSparen gebruikt u het tegoed voor vaste en gelijkmatige uitkeringen. Dit is het starten van de afbouwfase. Dit kan bij Rabobank met een rekening Rabo ToekomstUitkering. Wij vergoeden over het tegoed van deze spaarrekening een vaste rente. Dit vaste rentepercentage spreken wij met u af op het moment dat u de rekening Rabo ToekomstUitkering afsluit. Dit betekent dat u tijdens de opbouwfase (op de rekening Rabo ToekomstSparen) geen zekerheid heeft over het rentetarief voor de afbouwfase, en dus ook geen zekerheid over de hoogte van de periodieke uitkeringen. Als de rente laag is op het moment dat u de afbouwfase start, zal de hoogte van de periodieke uitkeringen wellicht lager zijn dan verwacht. Als de rente hoog is, zullen de periodieke uitkeringen mogelijk ook hoger zijn. Door de afhankelijkheid van de rentestand op het moment dat de uitkeringen starten, kan het opgebouwde kapitaal op de rekening Rabo ToekomstSparen onvoldoende zijn om de gewenste inkomensaanvulling te realiseren.

Kosten van Rabo ToekomstSparen

Rabobank maakt kosten tijdens de looptijd van het product. U kunt dan denken aan de kosten voor het tonen van informatie in Rabo Online Bankieren. Deze kosten zijn verwerkt in het rentepercentage. Naast de inleg zijn kosten verschuldigd als u bepaalde handelingen met het tegoed op de spaarrekening verricht. De hoogte van de kosten die u ons moet betalen per handeling kunt u vinden in het onderstaande schema. Wij houden niets in op de inleg of op het opgebouwde tegoed. Wij kunnen deze kosten wijzigen. Als u een handeling wilt verrichten waar ook een andere bank of verzekeraar bij betrokken is, kan deze ook kosten in rekening brengen.

Online afspraken wijzigen

Een nieuwe afspraak maken over de rente en de einddatum van uw spaarrekening is alleen online mogelijk. Is het in de toekomst ook mogelijk om online andere afspraken te maken over uw spaarrekening, dan moet u dit ook online doen. Voor het gebruik van dit soort online diensten heeft u een betaalrekening bij ons nodig. Is het voor u niet mogelijk om een online dienst te gebruiken, maar wilt u wel een afspraak maken over bijvoorbeeld de rente of een kapitaaloverdracht? Dan kunnen we dit ook op papier met u regelen. Hieraan zijn kosten verbonden voor u.

Overzicht kosten tijdens de looptijd van Rabo ToekomstSparen		
U wilt...	Kosten indien spaarrekening met variabele rente	Kosten indien spaarrekening met een vaste rente per inleg
Uw inlegbedrag verhogen of verlagen	Geen kosten (€ 0)	Geen kosten (€ 0)
Uw tegoed op de einddatum overboeken naar een rekening Rabo ToekomstUitkering	Kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering	Kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering
Uw tegoed op de einddatum overboeken naar een andere bank of verzekeraar	Kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder	Kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder
Bij het bereiken van de einddatum een nieuwe einddatum afspreken	Geen kosten (€ 0)	Geen kosten (€ 0)
Een bestaand lijfrentetegoed zonder advies van Rabobank van een andere bank of verzekeraar naar Rabo ToekomstUitkering	Afsluitkosten Rabo ToekomstSparen	Afsluitkosten Rabo ToekomstSparen
(Tijdelijk) stoppen met inleggen en het tegoed is minimaal € 1.000	Geen kosten (€ 0)	Geen kosten (€ 0)
(Tijdelijk) stoppen met inleggen en het tegoed is minder dan € 1.000	€ 165	€ 165
Uw tegoed vóór de einddatum overboeken naar een andere bank of verzekeraar om daar de opbouwfase voort te zetten of de afbouwfase in te laten gaan	€ 165 + kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder	€ 165 + marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening + kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder
Uw tegoed vóór de einddatum overboeken naar Rabo ToekomstUitkering	Kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering	Marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening + kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering
Afkoop: een bedrag opnemen anders dan voor de aankoop van een lijfrente (afbouwfase)	€ 165	€ 165 + marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening
Afkoop i.v.m. langdurig arbeidsongeschiktheid	€ 165	€ 165 + marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening
Afkoop van een kleine lijfrente: een tegoed van maximaal € 4.404 (2019) opnemen anders dan voor de aankoop van een lijfrente (afbouwfase)	€ 55	€ 55 + marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening
Uw rentecontract omzetten van vaste rente per inleg naar variabele rente of andersom	Geen kosten (€ 0)	Marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening
(De helft van) het tegoed toedelen aan uw ex-echt- genoot/ ex-partner in verband met echt-scheiding/ scheiding van tafel en bed/ beëindiging van de samenleving	€ 55 + afsluitkosten Rabo ToekomstSparen	€ 55 + afsluitkosten Rabo ToekomstSparen + marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening
Kopen nabestaandenlijfrente(s) bij Rabobank in verband met overlijden rekeninghouder	Kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering	Kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering
Kopen nabestaandenlijfrente(s) bij een andere bank of verzekeraar in verband met overlijden rekeninghouder	Kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder	Kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder
Kopen nabestaandenlijfrente(s) bij Rabobank in verband met overlijden fiscaal partner van de rekeninghouder	Kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering	Marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening + kosten advies en afsluitkosten Rabo ToekomstUitkering
Kopen nabestaandenlijfrente(s) bij een andere bank of verzekeraar in verband met overlijden fiscaal partner van de rekeninghouder	Kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder	Marktrentevergoeding + € 55 i.v.m. berekening + kosten advies en afsluitkosten andere aanbieder

Fase 3: Keuze maken op de einddatum

Als uw rekening de einddatum bereikt, kunt u tot en met 31 december van het volgende kalenderjaar kiezen wat u met uw gespaarde tegoed wilt doen. Uiterlijk in het vijfde kalenderjaar na het jaar waarin u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, moet de afbouwfase starten. U moet dan periodieke uitkeringen kopen. Over de periodieke uitkeringen betaalt u inkomstenbelasting en premies. Er is dus sprake van uitstel van belastingbetaling. Tegen de tijd dat u de periodieke uitkeringen ontvangt, werkt u waarschijnlijk niet of minder. Wellicht valt u dan in een gunstiger belastingtarief. Afhankelijk van uw leeftijd en de fiscale regels heeft u op de einddatum de volgende mogelijkheden:

- U gebruikt het tegoed voor vaste en gelijkmatige uitkeringen; dan start de afbouwfase. Dit kan bij de Rabobank met een rekening Rabo ToekomstUitkering. U kunt het tegoed ook over laten boeken naar een andere bank of verzekeraar om daar de afbouwfase te starten.
- U spreekt een nieuwe einddatum met ons af. De nieuwe einddatum is uiterlijk 31 december van het vijfde jaar na het jaar waarin u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. U kunt er ook voor kiezen de opbouwfase voort te zetten bij een andere bank of verzekeraar.
- Afkoop. U neemt het tegoed in één keer op. U leest hier meer over in paragraaf 'Fiscale gevolgen van afkoop en verboden handelingen'.

Een combinatie van bovenstaande mogelijkheden is ook toegestaan. De mogelijkheden worden hierna verder toegelicht. U kunt uw mogelijkheden ook online bekijken via www.rabobank.nl

Aankoop lijfrente bij de Rabobank

U opent een rekening Rabo ToekomstUitkering. Uit die spaarrekening ontvangt u vaste en gelijkmatige uitkeringen. Wij brengen afsluitkosten in rekening, als u een nieuwe overeenkomst Rabo ToekomstUitkering ondertekent. Meer informatie hierover leest u in Fase 4: Mijn lijfrente-uitkering. Voor de looptijd van de periodieke uitkeringen geldt het volgende:

Is het jaarlijks te ontvangen bedrag lager dan een vastgesteld maximum (€ 21.741 voor 2019)? En starten de periodieke uitkeringen in het kalenderjaar dat u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of later? Dan is de looptijd minimaal 5 jaar. Er geldt overgangsrecht, als de opbouwfase (via een lijfrentespaarrekening of lijfrenteverzekering) gestart is vóór 31 december 2013:

- Heeft u in de opbouwfase niet ingelegd ná 31 december 2013? Dan mag u in het jaar waarin u 65 jaar wordt voor het hele tegoed een tijdelijke oudedagslijfrente kopen.
- Heeft u in de opbouwfase nog ingelegd ná 31 december 2013? Dan mag u in het jaar waarin u 65 jaar wordt alleen voor de waarde op 31 december 2013 deze periodieke uitkeringen kopen. Het overige deel van het tegoed kunt u gebruiken om vanaf het jaar waarin u uw AOW-gerechtigde leeftijd bereikt (of binnen vijf jaar daarna), een tijdelijke oudedagslijfrente aan te kopen. Het overige deel van het tegoed bestaat uit de inleg die u na 31 december 2013 doet en de renteopbouw na 31 december 2013.

In alle andere gevallen is de looptijd van de periodieke uitkeringen minimaal 20 jaar. Gaan de periodieke uitkeringen eerder in dan het kalenderjaar waarin u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt? Dan wordt het aantal jaren dat u op dat moment jonger bent dan de AOW-gerechtigde leeftijd opgeteld bij de 20 jaar. Lees meer over uw AOW-gerechtigde leeftijd in de tabel in dit hoofdstuk.

Voor de rekening Rabo ToekomstUitkering is uitgebreide productinformatie beschikbaar. Hier kunt u meer lezen over onder andere de minimale looptijden van de periodieke uitkeringen, de belastingen en premies die wij moeten inhouden en de fiscale regels. Vraag ernaar bij uw Rabobank of ga naar www.rabobank.nl

Aankoop lijfrente bij een andere bank of verzekeraar

U kunt verzoeken het tegoed over te boeken naar een andere bank of verzekeraar.

Aankoop overbruggingslijfrente bij verzekeraar

Heeft u uw lijfrenteverzekering afgesloten vóór 1 januari 2006? Dan kunt u op de einddatum het tegoed geheel of gedeeltelijk gebruiken voor de aankoop van een overbruggingslijfrente.

- Heeft u na 31 december 2005 geen premie meer betaald voor de lijfrenteverzekering en voor de rekening Rabo ToekomstSparen waarop het lijfrentekapitaal is ingelegd? Dan mag u op de einddatum voor het hele tegoed een overbruggingslijfrente kopen.
- Heeft u na 31 december 2005 nog wel premie betaald voor de lijfrenteverzekering of voor de rekening Rabo

ToekomstSparen waarop het lijfrentekapitaal is ingelegd?

Dan mag u alleen voor de waarde op 31 december 2005 een overbruggingslijfrente kopen. De uitkeringen van een overbruggingslijfrente moeten uiterlijk eindigen in het jaar dat u 65 jaar wordt, het jaar waarin u de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of in het jaar waarin u met pensioen gaat.

U kunt alleen bij een verzekeraar een overbruggingslijfrente kopen. Rabobank biedt geen overbruggingslijfrente aan.

Lees hierover meer bij 'Welke bedragen kunt u op de spaarrekening inleggen?'

Nieuwe einddatum afspreken

Wilt u op de einddatum nog geen periodieke uitkeringen kopen? Dan kunt u zonder kosten een nieuwe einddatum met ons afspreken. De nieuwe einddatum is uiterlijk 31 december van het vijfde jaar na het jaar waarin u de AOWgerechtigde leeftijd bereikt. Voor het totale tegoed wordt op de datum van verlenging een nieuwe renteafspraak gemaakt tot de nieuwe einddatum. U mag er ook voor kiezen de opbouwfase bij een andere bank of verzekeraar voort te zetten. Daarnaast mag u ook een gedeelte van het tegoed gebruiken om periodieke uitkeringen aan te kopen. En voor het overige tegoed kunt u een nieuwe einddatum afspreken.

Fase 4: Mijn lijfrente-uitkering

Na de opbouwfase start de afbouwfase, de fase waarin u periodieke uitkeringen gaat ontvangen. Dat kan via een lijfrentespaarrekening of via een direct ingaande lijfrenteverzekerings. Soms is uitsluitend een lijfrenteverzekerings mogelijk, bijvoorbeeld als u een levenslange uitkering wilt of gebruik wilt maken van de voordelen van een ouder fiscaal regime. Bij de Rabobank kunt uw opgebouwde lijfrentekapitaal laten uitkeren met de lijfrentespaarrekening Rabo ToekomstUitkering of met een Direct Ingaande Lijfrenteverzekerings van Interpolis.

Inleg

U legt bij aanvang één of meerdere bedragen in. U kunt op verschillende manieren inleg hebben opgebouwd, bijvoorbeeld met Rabo ToekomstSparen en/of Rabo ToekomstBeleggen, maar ook via een andere bank of verzekeraar of inleg afkomstig van oudedagsreserve en/of stakingswinst (alleen voor ondernemers).

Het tegoed

Het tegoed op de rekening valt in box 1. U betaalt daarover geen vermogensrendementsheffing. De rekening is geblokkeerd. U kunt het geld dus niet voor een ander doel gebruiken. De rente die u opbouwt, wordt op deze geblokkeerde rekening gestort.

Periodieke uitkeringen

Bij het openen van de spaarrekening spreken wij een bruto-bedrag af, dat u periodiek ontvangt. Ook spreken wij een uitkeringsfrequentie met u af. De periodieke bruto-uitkeringen worden gezien als inkomen. Ze tellen mee bij het vaststellen of u in aanmerking komt voor toeslagen en andere uitkeringsregelingen. Daarnaast betaalt u belasting en premies over de periodieke uitkeringen. De ingehouden belasting en premies zijn voorheffingen. Het definitieve bedrag dat u moet betalen aan de Belastingdienst kan hoger of lager zijn.

Wat is Rabo ToekomstUitkering?

Vanuit de rekening Rabo ToekomstUitkering ontvangt u gedurende een bepaalde periode periodieke uitkeringen. Bijvoorbeeld maandelijkse uitkeringen als aanvulling op uw inkomen nadat u met pensioen bent gegaan. De looptijd wordt bepaald door fiscale regels en is onder meer afhankelijk van uw persoonlijke omstandigheden. U kunt een rekening Rabo ToekomstUitkering zelf online afsluiten.

Wat is Interpolis Direct Ingaande Lijfrenteverzekerings?

Met de Direct Ingaande Lijfrenteverzekerings van Interpolis kunt u uw lijfrentekapitaal periodiek laten uitkeren. Met de dekking bent u verzekerd van een inkomen. U bepaalt, binnen de fiscale voorwaarden, of u een hoge uitkering voor een korte tijd ontvangt of een lagere uitkering voor een langere tijd. Dit kan per maand, kwartaal, halfjaar of jaar. U kunt ook voor een levenslange uitkering kiezen. De Interpolis Direct Ingaande Lijfrenteverzekerings sluit u af via Rabobank. Dit product kunt u niet afsluiten zonder advies. Wij brengen graag vooraf uw wensen op het gebied van advies in kaart. Ook kunnen we kosteloos een globale berekening van de hoogte van de periodieke uitkeringen maken. Dit doen we in een vrijblijvend oriëntatiegesprek, telefonisch of bij uw Rabobank. Daarna kiest u voor een adviesgesprek. Aan een adviesgesprek zijn kosten verbonden. Meer informatie over dit product leest u op www.rabobank.nl

Belangrijkste verschillen lijfrenteverzekerings en banksparen voor pensioen

Bij een lijfrentespaarrekening is een levenslange uitkering niet mogelijk. Bij een lijfrenteverzekerings is dit wel mogelijk. Bij overlijden vóór de einddatum van de lijfrenteverzekerings stoppen de periodieke uitkeringen. Het restant tegoed vervalt aan de verzekeringsmaatschappij, tenzij u hiervoor maatregelen neemt. Bij een lijfrentespaarrekening ontvangen u erfgenamen de resterende uitkeringen. Op www.rabobank.nl staat een overzicht met de verschillen tussen lijfrenteverzekerings en banksparen voor pensioen (afbouwfase).

Rabobank als financiële dienstverlener

Rabobank is aanbieder van betaal- en spaarrekeningen, kredieten en hypothecaire financieringen. Ook bemiddelen wij in verzekeringen en kredieten. Wij zijn ingeschreven in de registers van de Autoriteit Financiële Markten en van De Nederlandsche Bank, allebei gevestigd te Amsterdam. Onze toezichhouders zijn de Autoriteit Financiële Markten, De Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank. Meer informatie over onze toezichhouders vindt u op www.afm.nl, www.dnb.nl en www.ecb.europa.eu.

Depositogarantiestelsel

Het depositogarantiestelsel garandeert uw tegoed als uw bank haar verplichtingen niet meer kan nakomen. De bank moet wel een vergunning van De Nederlandsche Bank hebben. Per rekeninghouder vergoedt het depositogarantiestelsel een maximum bedrag van € 100.000 per bank, ongeacht het aantal rekeningen.

Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Uw bank valt onder het depositogarantiestelsel;
- U komt voor vergoeding onder het depositogarantiestelsel in aanmerking;
- Uw rekening/uw product/uw tegoed valt onder het depositogarantiestelsel.

De Rabobank heeft een bankvergunning van De Nederlandsche Bank en valt daarom onder het depositogarantiestelsel. Uw tegoed op Rabo ToekomstSparen valt onder de dekking van het depositogarantiestelsel. Wij informeren u over het depositogarantiestelsel door middel van het 'Informatieblad depositogarantiestelsel'. Meer informatie over het depositogarantiestelsel en het 'Informatieblad depositogarantiestelsel' kunt u vinden op www.rabobank.nl. Meer informatie over het depositogarantiestelsel kunt u ook vinden op www.dnb.nl. Hier vindt u ook welke rekeninghouders een vergoeding op grond van het depositogarantiestelsel kunnen ontvangen.

Mag u de overeenkomst terugdraaien?

U mag de overeenkomst binnen veertien dagen na het sluiten ervan terugdraaien. U moet dit schriftelijk doen.

Welke taal is van toepassing?

De overeenkomst, de voorwaarden en andere informatie zijn in het Nederlands.

Welk recht is van toepassing?

Op de overeenkomst is alleen het Nederlands recht van toepassing. Als u een conflict voorlegt aan de rechter moet dat een Nederlandse rechter zijn.

Wilt u ons iets meedelen?

Als u ons iets meedeelt, moet u dat schriftelijk of via e-mail doen aan uw Rabobank.

Disclaimer

Het bovenstaande heeft een informatief karakter en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. Deze informatie is onder voorbehoud van wijzigingen door ons verstrekt. Fiscale wet- en regelgeving en de uitleg daarvan kunnen wijzigen en van invloed zijn op de fiscale behandeling van het product. Ook uw persoonlijke omstandigheden en het gebruik van het product kunnen van invloed zijn op de fiscale behandeling van het product. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor deze fiscale behandeling.

Algemene voorwaarden Rabo ToekomstSparen 2016

1. Uitleg gebruikte woorden

Wij gebruiken bepaalde woorden in de overeenkomst en in deze algemene voorwaarden. Hieronder leest u wat wij met een aantal van deze woorden bedoelen. Actuele rente: de vaste rente die Rabobank adviseert voor dit soort rekeningen op het moment waarop de marktrentevergoeding berekend wordt. Bij het vaststellen van de te gebruiken actuele rente gaan wij uit van een looptijd die net zo lang is als de tijd die ligt tussen het moment waarop de marktrentevergoeding berekend wordt en de einddatum. Deze looptijd drukken wij uit in hele jaren en ronden wij af naar beneden. Algemene voorwaarden: alle algemene voorwaarden die op de overeenkomst van toepassing zijn. Online dienst: een door ons aangewezen online of elektronische dienst die u mag gebruiken voor de spaarrekening. Bijvoorbeeld Rabo Rabo Online Bankieren of Rabo Mobielbankieren. Gebruiken van de spaarrekening: alle bankzaken die met de spaarrekening gedaan mogen worden. Bijvoorbeeld geld inleggen of overboeken.

Inleg:	ieder bedrag dat naar de spaarrekening wordt overgeboekt.
Middelrente:	het gemiddelde van de afzonderlijke rentepercentages van elke inleg en/of elk rentebedrag tot aan de einddatum. Hierbij nemen wij ieder afzonderlijk rentepercentage mee naar verhouding van de grootte van elke inleg en/of elk rentebedrag.
Overeenkomst:	de overeenkomst die tussen u en ons geldt en waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn.
Spaarrekening:	de rekening Rabo ToekomstSparen.
Tegood:	het totale bedrag dat op een bepaald moment op de spaarrekening staat.
U:	de rekeninghouder.
Wij:	Coöperatieve Rabobank U.A.

Bepalingen voor de spaarrekening

2. Doel van de spaarrekening

De spaarrekening is een geblokkeerde rekening zoals bedoeld in artikel 3.126a van de Wet IB 2001.

3. Overboeken naar de spaarrekening

1. U kunt een bedrag op de spaarrekening inleggen door dit over te (laten) boeken naar de spaarrekening.
2. U kunt een bedrag overboeken van een rekening bij een andere bank naar de spaarrekening. Dit kan als vanuit die andere bank bedragen kunnen worden overgeboekt naar de spaarrekening.
3. U kunt niet contant storten op de spaarrekening.
4. Legt u periodiek een bedrag in? Dan moet iedere inleg minimaal € 25,- zijn. De totale inleg moet per jaar minimaal € 300,- zijn. Wij mogen deze minimumbedragen wijzigen.
5. Legt u niet langer periodiek een bedrag in, terwijl dat wel afgesproken was? Dan wordt de overeenkomst 'inlegvrij' gemaakt. De overeenkomst blijft dan doorlopen. Is het tegoed minder dan € 1.000,-? Dan mogen wij u kosten in rekening brengen. Wij mogen dit minimumtegoed en deze kosten wijzigen.
6. Legt u niet periodiek een bedrag in? Dan moet de eerste inleg minimaal € 1.000,- zijn, tenzij een lagere inleg is afgesproken. Wij mogen dit minimumbedrag wijzigen.

4. Overboeken van de spaarrekening

1. De spaarrekening is een geblokkeerde rekening. U mag de spaarrekening daarom niet gebruiken, behalve voor:
  - a. overboeking naar een effectenrekening Rabo ToekomstBeleggen van u
  - b. overboeking naar een andere geblokkeerde rekening van u, zoals bedoeld in artikel 3.126a van de Wet IB 2001
  - c. overboeking naar een lijfrenteverzekering van u, zoals bedoeld in artikel 3.125 van de Wet IB 2001.
2. Wilt u het tegoed (laten) overboeken naar een andere geblokkeerde rekening of een lijfrenteverzekering?

Dan hoeven wij deze overboeking niet uit te voeren als volgens ons onvoldoende is aangetoond dat het gaat om een rekening of verzekering zoals hiervoor vermeld.

3. Wilt u het tegoed overboeken naar een andere geblokkeerde rekening of een lijfrenteverzekering? Dan moet u kosten betalen. Wij bepalen de hoogte hiervan.
4. Wilt u een deel van het tegoed overboeken naar een andere geblokkeerde rekening of lijfrenteverzekering? Dan moet na de overboeking het tegoed nog minimaal € 1.000,- zijn. Wij mogen dit bedrag altijd wijzigen.

5. Variabele rente

Als wij dat met u afgesproken hebben, vergoeden wij over het tegoed een variabele rente. Dit betekent dat wij de rente altijd mogen wijzigen. Wij bepalen hoe hoog die rente is.

6. Vaste rente per inleg en rentebijboeking

1. Als wij dat met u afgesproken hebben, vergoeden wij over elke inleg en elk rentebedrag een eigen vaste rente per inleg of per rentebedrag. Elke inleg en elk rentebedrag krijgt dus een eigen vaste rente, die wij tot aan de einddatum niet wijzigen.
2. Wij informeren u na elke inleg en na elke bijboeking van een rentebedrag over de hoogte van de vaste rente die daarbij hoort. Na elke inleg en elke bijboeking van een rentebedrag stellen wij de middelenrente opnieuw vast. Wij informeren u hierover.
3. Wanneer wij een rentebedrag bijboeken vergoeden wij hierover een eigen vaste rente vanaf 1 januari van het jaar van bijboeking. Wij stellen deze eigen vaste rente per 1 januari vast.
4. Is de einddatum bereikt? Dan berekenen wij de rente die tot de einddatum is opgebouwd. Na het bereiken van de einddatum vergoeden wij over het tegoed een variabele rente.

Voor deze variabele rente geldt artikel 5 van deze voorwaarden. Wij boeken de tot aan de einddatum opgebouwde rente op de spaarrekening bij in de maand januari volgend op het jaar van bereiken van de einddatum. Vanaf het moment van bijboeking wordt dit rentebedrag rentedragend. Geeft u eerder een opdracht om het (gehele) tegoed over te boeken? Dan boeken wij de rente bij het uitvoeren van de overboekingsopdracht bij op de spaarrekening.

7. Berekening en bijboeking rente

1. Wij boeken in januari van elk jaar de door ons over het voorafgaande jaar berekende rente op de spaarrekening bij. Over deze rente bouwt u rente op vanaf 1 januari van het jaar van bijboeking.
2. Als een bedrag op de spaarrekening wordt bijgeboekt, bepalen wij vanaf welke datum u hierover rente ontvangt. Als een bedrag van de spaarrekening wordt afgeboekt, bepalen wij tot welke datum u hierover rente ontvangt. Wij mogen beide datums wijzigen.
3. Wij bepalen hoe wij de rente berekenen. Wij bepalen ook over welke periode wij de rente berekenen. Voor de berekening van de rente stellen wij een jaar op 360 dagen en een maand op 30 dagen.
4. Wij mogen het volgende wijzigen:
  - de datum van bijboeking van de rente
  - de manier van berekenen van de rente
  - de periode waarover wij de rente berekenen
  - het aantal dagen in een maand en een jaar, waarvan wij uitgaan in de renteberekening
  - de periode waarna u de rente ontvangt
  - de wijze van administreren.

8. Marktrentevergoeding

1. Is met u een vaste rente per inleg afgesproken? Dan berekenen wij een marktrentevergoeding als:
  - u het tegoed voor de einddatum overboekt naar een rekening of verzekering zoals bedoeld in artikel 4
  - u de vaste rente wijzigt in een variabele rente.

Wij berekenen geen marktrentevergoeding als de overboeking of wijziging plaatsvindt na uw overlijden. Is de actuele rente op het moment van overboeken hoger dan de middelrente? Dan moet deze marktrentevergoeding aan ons betaald worden.

2. Is de actuele rente lager dan de middelrente? Dan betalen wij deze marktrentevergoeding aan u.
3. Wij berekenen de marktrentevergoeding als volgt:
  - a. De middelrente brengen wij in mindering op de actuele rente.
  - b. De uitkomst hiervan vermenigvuldigen wij met het over te boeken bedrag.
  - c. Dit is de marktrentevergoeding per jaar.
  - d. Deze berekening maken wij voor ieder resterend jaar en eventueel een resterend deel van een jaar tot aan de einddatum.
  - e. De marktrentevergoeding wordt niet jaarlijks in de toekomst betaald, maar ineens. Daarom berekenen wij van iedere jaarlijkse marktrentevergoeding de contante waarde. De contante waarde is de actuele waarde van een toekomstig bedrag. Wij bepalen hoe de marktrentevergoeding contant gemaakt wordt. Daarbij houden wij rekening met de resterende tijd in jaren en dagen tot aan de einddatum. Bij het contant maken gebruiken wij de actuele rente als rentevoet.
  - f. De totale marktrentevergoeding is de optelsom van de (contant gemaakte) marktrentevergoeding(en) per (deel van een) jaar.
  - g. Bij de berekening van de marktrentevergoeding gaan wij uit van 30 dagen per maand en 360 per jaar. Wij mogen de manier waarop wij de marktrentevergoeding berekenen wijzigen.
4. Moet u de marktrentevergoeding aan ons betalen? Dan brengen wij deze in mindering op het tegoed of het op te nemen bedrag. Betalen wij de marktrentevergoeding aan u? Dan boeken wij de marktrentevergoeding bij op de spaarrekening.

5. U moet aan ons kosten betalen voor het berekenen van de marktrentevergoeding. Deze kosten brengen wij in mindering op het tegoed of het op te nemen bedrag. Wij kunnen deze kosten ook op een andere manier bij u in rekening brengen.

9. Gebruik tegoed op einddatum

1. Op de einddatum moet u het tegoed gebruiken voor vaste en gelijkmatige uitkeringen, zoals bedoeld in artikel 3.125 lid 1 en artikel 3.126a lid 4 onderdeel a van de Wet IB 2001.
2. Is de einddatum eerder dan de dag waarop het tegoed gebruikt moet worden voor vaste en gelijkmatige uitkeringen? Dan kunt u een nieuwe einddatum met ons afspreken.
3. Overlijdt u voor de einddatum? Dan moet het tegoed gebruikt worden voor vaste en gelijkmatige uitkeringen zoals bedoeld in artikel 3.125 lid 1 sub b en artikel 3.126a lid 4 onderdeel b van de Wet IB 2001.
4. Vanaf de einddatum vergoeden wij over het tegoed een variabele rente. Voor deze variabele rente geldt artikel 5 van deze voorwaarden.
5. Voor zover nodig blijven de overeenkomst en de algemene voorwaarden gelden totdat de overeenkomst is afgewikkeld.

Algemene bepalingen

10. Hoe u de spaarrekening kunt gebruiken

1. Wij bepalen hoe en met welke middelen u de spaarrekening kunt gebruiken. U moet hierbij de middelen gebruiken die wij u hebben gegeven. Middelen zijn onder andere formulieren, passen, codes, hulpmiddelen, programmatuur en/of andere stukken. U bent hiervoor en voor het gebruik hiervan verantwoordelijk.
2. Mag u de spaarrekening niet meer (alleen) gebruiken? Dan moet u alle middelen meteen aan ons teruggeven.
3. Overboekingsopdrachten hoeven wij niet uit te voeren als het tegoed onvoldoende is. Of als wij een bedrag gereserveerd hebben voor de uitvoering van een andere overboekingsopdracht en het tegoed hierdoor onvoldoende is om de overboekingsopdracht uit te voeren. Wij mogen daarnaast weigeren om u de spaarrekening te laten gebruiken als wij dat nodig vinden.
4. Wij mogen aanwijzingen en voorschriften geven. Bijvoorbeeld voor het gebruik van de spaarrekening. U moet deze naleven.
5. Voor (het gebruik van) een online dienst gelden de aanwijzingen en voorschriften die zijn opgenomen in de algemene voorwaarden die op die online dienst van toepassing zijn.

11. Meedelen

1. Als u ons iets meedeelt, moet u dat schriftelijk of via e-mail doen. Tenzij wij bepalen dat u het ons op een andere manier mag of moet laten weten.
2. Als wij u iets willen meedelen of berichten, mogen wij dit ook via een online dienst doen. Bijvoorbeeld via Rabo Online Bankieren. Wij hoeven dit dan niet meer op een andere manier te doen.

12. Wat als er iets verdachts of ongebruikelijks gebeurt?

Merkt u dat er iets verdachts of ongebruikelijks gebeurt? Bijvoorbeeld met uw spaarrekening of de middelen die wij aan u hebben gegeven? Of dat er iets verdachts of

ongebruikelijks gebeurt bij het gebruik van de spaarrekening? Of u denkt dat dit gaat gebeuren? Dan moet u dit meteen aan ons melden. Ook moet u dan doen wat wij u vragen.

13. Informatie over de spaarrekening

1. Wij geven u informatie over (het verloop van) de spaarrekening. Wij bepalen wanneer en op welkemanier. Dit betekent dat wij ook via een online dienst informatie beschikbaar mogen stellen als u een online dienst kunt gebruiken voor de spaarrekening. Wij hoeven dit dan niet meer op een andere manier te doen.
2. U moet informatie zo spoedig mogelijk na ontvangst controleren. Kunt u voor de spaarrekening een online dienst gebruiken? Dan moet u regelmatig, maar ten minste één keer per twee weken, controleren of er elektronische informatie is. Ziet u dat er elektronische informatie is? Dan moet u deze zo spoedig mogelijk controleren.
3. Is er iets niet juist in de informatie? Denkt u dat er informatie ontbreekt? Dan moet u ons dat meteen laten weten.
4. Heeft u niet binnen dertien maanden nadat de informatie aan u ter beschikking is gesteld op deze informatie gereageerd? Dan hoeven wij in ieder geval niet meer tot correctie over te gaan. Na die termijn hoeven wij de spaarrekening bijvoorbeeld niet meer te corrigeren als er ten onrechte een bedrag van de spaarrekening is afgeboekt. Na die termijn geldt de inhoud van die informatie als door u te zijn goedgekeurd.
5. Fouten mogen wij altijd herstellen.

Slotbepalingen

14. Fusie, splitsing, contractovername of overdracht

1. Fusie en splitsing
Wij kunnen samengaan met een andere rechtspersoon. Dat heet fuseren. Wij kunnen ook in onderdelen worden opgesplitst. Dat heet splitsen. Fuseren of splitsen wij? Dan kunnen onze rechtsopvolgers zelfstandig en ieder voor het geheel:
  - alle rechten en bevoegdheden tegenover u uitoefenen
  - al onze verplichtingen tegenover u nakomen.
2. Contractovername
Wij mogen de rechtsverhouding met u en de rechten, plichten en nevenrechten die daarbij horen overdragen aan een ander. Dat kan helemaal of voor een deel. Dat heet contractovername. U geeft ons daarvoor nu al toestemming door het sluiten van de overeenkomst.
3. Overdracht
Wij mogen de vorderingen op u, de rechten uit de overeenkomst en de nevenrechten die daarbij horen, aan een ander overdragen, verpanden of hiervoor een zogenaamde financiële zekerheidsovereenkomst sluiten. Dit kan geheel of gedeeltelijk.

15. Beschikbaarheid van onze diensten

1. Wij spannen ons in om onze diensten beschikbaar te laten zijn. Maar u moet er rekening mee houden dat onze diensten niet voortdurend beschikbaar zijn. Dat is bijvoorbeeld van belang als u een bedrag voor een bepaalde datum van uw spaarrekening wilt overboeken. U moet zo nodig maatregelen nemen om de gevolgen van het niet beschikbaar zijn van onze diensten te voorkomen of te beperken.
2. Als een dienst niet beschikbaar is, geldt artikel 16 van deze algemene voorwaarden.
3. Wij hebben altijd het recht een dienst of delen daarvan buiten gebruik te stellen. Bijvoorbeeld voor onderhoud, bij fraude of een vermoeden van fraude. Maar bijvoorbeeld ook in het geval van een storing in de apparatuur, programmatuur of infrastructuur.

16. Aansprakelijkheid en schade

1. Wij zijn alleen aansprakelijk als wij volgens de wet aansprakelijk zijn.
2. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die - direct of indirect - ontstaat door storingen of fouten in:
  - infrastructuur (zoals bijvoorbeeld elektriciteitsvoorzieningen), of
  - (tele)communicatieverbindingen (zoals bijvoorbeeld verbindingen voor (mobiele) telefonie en voor (mobiel) internet), of
  - apparatuur, hulpmiddelen en/of programmatuur van de bank of derden, tenzij sprake is van grove schuld of opzet van ons.
3. Zijn wij aansprakelijk tegenover u? Dan is onze aansprakelijkheid beperkt. Wij zijn dan alleen verplicht om aan u renteverlies te vergoeden tot maximaal € 225,- per geval. Met renteverlies bedoelen wij de rente die u misloopt als gevolg van de gebeurtenis waarvoor wij aansprakelijk zijn. Wij zijn niet aansprakelijk voor andere directe of indirecte schade.

17. Aansprakelijkheid bank voor belastingen

1. Als wij op grond van artikel 44a van de Invorderingswet aangesproken kunnen worden voor inkomstenbelasting, revisierente of een andere belasting die u moet betalen, hoeven wij u de spaarrekening niet te laten gebruiken. Dit geldt zolang wij hiervoor kunnen worden aangesproken. Wij beoordelen of wij hiervoor aangesproken kunnen worden.
2. Moeten wij inkomstenbelasting, revisierente of andere belasting betalen in verband met de spaarrekening? Dan mogen wij het bedrag dat wij moeten betalen in mindering brengen op het tegoed. Kunnen wij het bedrag dat wij moeten betalen niet in mindering brengen op het tegoed? Dan moet u dit bedrag aan ons betalen zodra wij daar om vragen. Wij mogen dit bedrag bovendien vermeerderen met de wettelijke rente. Bent u overleden? Dan mogen wij uw erfgenamen ieder apart vragen dit gehele bedrag aan ons te betalen.

Uw erfgenamen hoeven ons samen niet meer te betalen dan u zou hebben moeten betalen.

18. Wetgeving

Wordt in deze algemene voorwaarden of in de overeenkomst een wetsartikel genoemd? Dan bedoelen wij daarmee ook wet- en/of regelgeving die in de plaats komt van dat wetsartikel.

19. Niet overdragen of verpanden

De rechten uit de overeenkomst kunnen niet worden afgekocht, aan een ander worden overgedragen of als zekerheid dienen. Ook kunt u niet vrijwillig afstand van uw rechten uit de overeenkomst. Wij doen hierbij afstand van enig pandrecht dat wij mochten hebben of krijgen. Deze bepaling heeft goederenrechtelijke werking.

20. Heeft u een klacht?

Uw lokale Rabobank

Wij hebben een klachtenprocedure. Uw lokale Rabobank is het eerste aanspreekpunt voor uw klacht.

Rabobank Klachtenservice

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht? Stuur dan een brief naar:

Rabobank Klachtenservice

Antwoordnummer 750

3500 ZJ Utrecht

U kunt uw klacht ook online aan Rabobank Klachtenservice voorleggen. Meer informatie hierover vindt u op www.rabobank.nl

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht door Rabobank Klachtenservice? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan:

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Postbus 93257

2509 AG Den Haag

Informatie over de klachtbehandeling door het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening vindt u op www.kifid.nl

21. Toezichthouders

Onze toezichthouders zijn:

De Nederlandsche Bank N.V.

Westeinde 1

1017 ZN Amsterdam

Informatie vindt u op www.dnb.nl.

De stichting Autoriteit Financiële Markten

Vijzelgracht 50

1017 HS Amsterdam

Informatie vindt u op www.afm.nl

European Central Bank

Sonnemannstrasse 20

60314 Frankfurt am Main, Duitsland

Informatie vindt u op www.ecb.europa.eu

22. Wijziging van de algemene voorwaarden

1. Wij mogen de voorwaarden die van toepassing zijn op de overeenkomst wijzigen. Als wij de voorwaarden wijzigen, laten wij u weten waarom wij dit doen. Minimaal 30 dagen voordat de wijziging ingaat, hoort u dat van ons.
2. Wij mogen de voorwaarden onder meer wijzigen in de volgende gevallen:
  - onze dienstverlening wijzigt. Bijvoorbeeld als gevolg van nieuwe ontwikkelingen
  - wij passen ons assortiment aan. Bijvoorbeeld omdat wij een product uit ons assortiment halen of juist toevoegen
  - wij stoppen met een deel van onze dienstverlening
  - er komt nieuwe regelgeving of bestaande regelgeving wijzigt, en die regelgeving heeft invloed op onze dienstverlening aan u. Of op de afspraken die wij met u moeten of willen maken
  - er is een rechterlijke uitspraak waardoor wij nieuwe afspraken met u willen maken. Of bestaande afspraken met u willen wijzigen

- wij willen onze afspraken met u anders opschrijven. Bijvoorbeeld omdat wij denken dat de tekst duidelijker kan
- bij ontwikkelingen in de maatschappij of in de markt.

De tekst van deze Algemene voorwaarden Rabo ToekomstSparen 2016 is op 2 december 2015 gedeponeed ter griffie van de rechtbank Midden-Nederland te Utrecht, onder nummer 211/2015.

Informatieblad depositogarantiestelsel (DGS)

Basisinformatie over de bescherming van tegoeden	
Tegoeden aangehouden bij Coöperatieve Rabobank U.A. worden beschermd door:	Het Nederlandse wettelijke depositogarantiestelsel, uitgevoerd door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) ¹
Limiet van de bescherming:	€100.000 per rekeninghouder per bank ² Uw bank (Rabobank) maakt gebruik of heeft gebruik gemaakt van de volgende merknamen: Rabobank; Roparco; RaboDirect; Rabobank.be; Rabobank Nederland; Rabobank International (inclusief branches in de Europese Unie). Daarnaast hanteren alle lokale Rabobanken de eigen naam - zie overzicht op: https://www.rabobank.com/nl/images/lijst-met-handelsnamen-rabobank-en-lokale-banken-nl.pdf
Indien u meer rekeningen heeft bij dezelfde bank:	Al uw tegoeden bij dezelfde bank worden bij elkaar opgeteld en op het totaal wordt de limiet van €100.000 toegepast ²
Indien u een gezamenlijke rekening heeft met een andere persoon/andere personen:	De limiet van €100.000 is op elke rekeninghouder afzonderlijk van toepassing ³
Termijn voor terugbetaling indien een bank niet langer aan haar verplichtingen kan voldoen:	15 werkdagen ⁴
Munteenheid van terugbetaling:	Euro
Contact:	De Nederlandsche Bank N.V. Postbus 98 1000 AB Amsterdam bezoekadres: Westeinde 1 1017 ZN Amsterdam telefoon (bereikbaar op werkdagen van 9:00 tot 17:00 uur): vanuit Nederland: 0800-0201068 vanuit het buitenland: + 31 20 524 91 11 e-mail: info@dnb.nl
Meer informatie	http://www.dnb.nl onder 'Depositogarantiestelsel'

Overige belangrijke informatie

In het algemeen vallen alle particuliere rekeninghouders en bedrijven onder het depositogarantiestelsel. Voor bepaalde tegoeden geldt een uitzondering. Deze worden op de website van het verantwoordelijke depositogarantiestelsel vermeld: www.dnb.nl. Ook zal uw bank u op verzoek meedelen of bepaalde producten al dan niet zijn gedekt. Als een rekening onder de dekking valt, zal de bank dit ook periodiek bevestigen op het rekeningafschrift.

---

¹ Uw tegoeden zijn gedekt door het Nederlandse wettelijke depositogarantiestelsel. Indien uw bank failliet gaat, worden uw tegoeden terugbetaald tot €100.000.

² Algemene beschermingslimiet:

Indien een tegoed niet beschikbaar is voor de rekeninghouder omdat een bank niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen, worden de rekeninghouders terugbetaald door het Nederlandse depositogarantiestelsel. De terugbetaling bedraagt ten hoogste €100.000 per bank. Dit betekent dat alle tegoeden bij dezelfde bank bij elkaar worden opgeteld om te bepalen welk bedrag wordt gedekt. Als een rekeninghouder bijvoorbeeld een spaarrekening met €90.000 en een betaalrekening met €20.000 heeft, dan ontvangt hij of zij een terugbetaling van €100.000.

Dit geldt ook als een bank onder verschillende merknamen actief is. Coöperatieve Rabobank U.A. opereert ook of heeft ook geopereerd onder de namen Rabobank, Roparco, RaboDirect, Rabobank.be, Rabobank Nederland, Rabobank International (inclusief branches in de Europese Unie); daarnaast hanteren de lokale Rabobanken (onderdeel van Coöperatieve Rabobank U.A.) de eigen naam - zie voor een overzicht van de namen van de lokale banken: <https://www.rabobank.com/nl/images/lijst-met-handelsnamen-rabobank-en-lokale-banken-nl.pdf>. Heeft u tegoeden onder deze merknamen, dan zijn deze tegoeden samen gedekt tot €100.000.

³ Beschermingslimiet voor gezamenlijke rekeningen:

Bij gezamenlijke rekeningen geldt de limiet van €100.000 voor elke rekeninghouder afzonderlijk.

In het geval dat op het moment van het faillissement van uw bank door u een tegoed wordt aangehouden dat direct verband houdt met de koop of verkoop van een particuliere eigen woning is een dergelijk tegoed onder het depositogarantiestelsel voor een periode van drie maanden na storting van het tegoed tot maximaal €500.000 aanvullend beschermd. Verdere informatie kunt u vinden op: <http://www.dnb.nl> onder 'Depositogarantiestelsel'

⁴ Terugbetaling:

Het verantwoordelijke depositogarantiestelsel is het Nederlandse wettelijke depositogarantiestelsel dat wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB); Postbus 98, 1000 AB Amsterdam; bezoekadres: Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam; telefoon (bereikbaar op werkdagen van 9:00 tot 17:00 uur): vanuit Nederland: 0800-0201068, vanuit het buitenland: + 31 20 524 91 11; e-mail: info@dnb.nl; website: www.dnb.nl onder 'Depositogarantiestelsel'. Het zal uw tegoeden (tot €100.000) uiterlijk binnen 15 (vijftien) werkdagen terugbetalen. Als u binnen deze termijn geen terugbetaling heeft ontvangen, moet u zelf contact opnemen met het depositogarantiestelsel; het is namelijk mogelijk dat u uw geld niet meer kunt terugvragen na het verstrijken van een bepaalde termijn.

De termijn van terugbetaling zal stapsgewijs worden teruggebracht tot 7 (zeven) werkdagen. Gedurende deze overgangstermijn kan De Nederlandsche Bank (DNB) u op verzoek een passend bedrag toekennen om in de kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien.

Verdere informatie kunt u vinden op: <http://www.dnb.nl> onder 'Depositogarantiestelsel'.

Algemene Bankvoorwaarden

Wij zijn ons als bank bewust van onze maatschappelijke functie. Wij willen een betrouwbare, dienstbare en transparante bank zijn. Daarom houden wij zo goed mogelijk rekening met de belangen van al onze klanten, medewerkers, aandeelhouders, andere kapitaalverschaffers en de samenleving als geheel.

Deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) zijn in overleg tussen de Nederlandse Vereniging van Banken en de Consumentenbond opgesteld. Dit is gebeurd in het kader van de Coördinatiegroep Zelfreguleringsoverleg van de Sociaal-Economische Raad. Ook is er overleg geweest met VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland en ONL voor Ondernemers.

De ABV zijn in gebruik vanaf 1 maart 2017. De tekst is op 29 augustus 2016 door de Nederlandse Vereniging van Banken neergelegd onder nummer 60/2016 bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam.

Artikel 1 – Toepasselijkheid

De ABV gelden voor alle producten en diensten en de hele relatie tussen u en ons. Regels die speciaal voor een product of dienst gelden, vindt u in de daarvoor geldende overeenkomst of de daarbij behorende bijzondere voorwaarden.

1. In deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) staan basisregels waaraan wij ons moeten houden en u ook. Deze gelden voor alle producten en diensten die u van ons afneemt of zal afnemen en de hele relatie die u met ons heeft of zal hebben. Het gaat hier om rechten en verplichtingen van u en van ons.
2. Voor onze dienstverlening sluit u een of meer overeenkomsten met ons voor producten of diensten die u bij ons afneemt. Als er in de overeenkomst een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV.
3. Als u voor een product of dienst een overeenkomst sluit, kunnen er bij de overeenkomst bijzondere voorwaarden horen. In die bijzondere voorwaarden staan regels die speciaal gelden voor dat product of die dienst.

Een voorbeeld van bijzondere voorwaarden:

Het kan zijn dat u een overeenkomst sluit om een betaalrekening te openen. Bij die overeenkomst kunnen dan bijzondere voorwaarden voor betalen horen.

Als er in de bijzondere voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV. Maar als u een consument bent, kan die bepaling geen rechten of bescherming verminderen die de ABV aan u toekennen.

4. Verder geldt:
  - a) Het kan zijn dat u zelf ook algemene voorwaarden gebruikt (bijvoorbeeld als u een onderneming heeft). Dan gelden de ABV en niet uw eigen algemene voorwaarden. Uw eigen algemene voorwaarden gelden alleen als wij dat schriftelijk met u afspreken.
  - b) Het kan zijn dat u (ook) een relatie heeft met een buitenlandse vestiging van ons. Deze kan lokale voorwaarden hebben, bijvoorbeeld omdat die beter aansluiten bij de wetgeving die in dat land geldt. Als er in die lokale voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met een bepaling in de ABV of een bepaling in de Nederlandse bijzondere voorwaarden, dan gaan op dat punt de lokale voorwaarden voor.

Artikel 2 – Zorgplicht

Wij hebben een zorgplicht. U bent ook zorgvuldig tegenover ons en u mag van onze dienstverlening geen misbruik maken.

1. Wij zijn bij onze dienstverlening zorgvuldig en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met uw belangen. Dit doen wij op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Deze belangrijke regel geldt altijd. Andere regels in de ABV of in de voor producten of diensten geldende overeenkomsten en de daarbij behorende bijzondere voorwaarden kunnen dit niet veranderen. Wij streven naar begrijpelijke producten en diensten. Ook streven wij naar begrijpelijke informatie over die producten en diensten en de risico's ervan.
2. U bent zorgvuldig tegenover ons en houdt zo goed mogelijk rekening met onze belangen. U werkt eraan mee dat wij onze dienstverlening correct kunnen uitvoeren en aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Hiermee bedoelen wij niet alleen onze verplichtingen tegenover u, maar bijvoorbeeld ook verplichtingen die wij in verband met onze dienstverlening aan u hebben tegenover toezichthouders of fiscale of andere (nationale, internationale of supranationale) autoriteiten.
U geeft ons, als wij daarom vragen, de informatie en documentatie die wij daarvoor nodig hebben. Als het u duidelijk moet zijn dat wij die informatie of documentatie nodig hebben, geeft u die uit uzelf.
U mag onze diensten of producten alleen gebruiken waarvoor ze zijn bedoeld en hiervan geen misbruik (laten) maken. Denkt u bij misbruik bijvoorbeeld aan strafbare feiten of activiteiten die schadelijk zijn voor ons of onze reputatie of die de werking en betrouwbaarheid van het financiële stelsel kunnen schaden.

Artikel 3 – Activiteiten en doeleinden

Wij vragen u om informatie om misbruik te voorkomen en risico's te beoordelen.

1. Banken hebben een sleutelrol in het nationale en internationale financiële stelsel. Helaas wordt onze dienstverlening soms misbruikt, bijvoorbeeld voor het witwassen van geld. Wij willen misbruik voorkomen en moeten dit volgens de wet ook doen. Wij hebben hiervoor informatie van u nodig. De informatie kan bijvoorbeeld ook nodig zijn voor de beoordeling van onze risico's of het goede verloop van onze dienstverlening.
Daarom informeert u ons, als wij dat vragen, in ieder geval over:
  - a) uw activiteiten en doelen
  - b) waarom u een product of dienst van ons afneemt of wilt afnemen
  - c) hoe u bent gekomen aan geld, waardepapieren of andere zaken die u bij of via ons onderbrengt.Ook verstrekt u ons alle informatie die wij nodig hebben om te bepalen in welk(e) land(en) u fiscaal inwoner bent.
2. U werkt eraan mee dat wij de informatie kunnen controleren. Bij het gebruik van de informatie houden wij ons aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 4 – Niet-openbare informatie

Niet-openbare informatie hoeven wij niet te gebruiken.

1. Bij onze dienstverlening aan u kunnen wij gebruikmaken van informatie die wij van u krijgen. Ook mogen wij bijvoorbeeld informatie gebruiken die openbaar is. Openbare informatie is informatie waarmee iedereen bekend kan zijn, bijvoorbeeld

omdat die informatie in de krant staat of op het internet.

2. Het kan zijn dat wij buiten onze relatie met u informatie hebben die niet openbaar is. U mag niet van ons verlangen dat wij deze informatie gebruiken voor onze dienstverlening aan u. Deze informatie kan vertrouwelijk of koersgevoelig zijn.

Een voorbeeld:

Het kan zijn dat bij ons vertrouwelijk bekend is dat het met een beursgenoteerde onderneming financieel slecht of juist heel goed gaat. Wij mogen die informatie dan niet gebruiken bij een beleggingsadvies aan u.

Artikel 5 – Inschakeling derden

Wij mogen anderen inschakelen. Als wij dit doen, moeten wij zorgvuldig te werk gaan.

1. Wij mogen bij onze dienstverlening anderen inschakelen en werkzaamheden uitbesteden. Als wij dit doen bij de uitvoering van een overeenkomst met u, dan verandert hierdoor niet dat wij uw aanspreekpunt en contractspartij zijn.

Een paar voorbeelden:

- a) Zaken, waardepapieren, effecten of financiële instrumenten kunnen wij door een ander laten bewaren.

Wij mogen dit namens u of op eigen naam doen.

- b) Bij de uitvoering van het betalingsverkeer zijn ook anderen betrokken.

Wij kunnen anderen ook inschakelen bij onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld om onze systemen te laten functioneren.

2. Het kan zijn dat u ons een volmacht geeft voor één of meer bepaalde rechtshandelingen. Met die volmacht kunnen wij deze rechtshandelingen namens u verrichten. U bent dan daaraan gebonden. Voor volmachten die wij van u hebben geldt in ieder geval:

- a) Als bij de uitvoering een wederpartij betrokken is, mogen wij ook zelf als wederpartij optreden.

Een voorbeeld:

Wij hebben uw volmacht om onder andere tegoeden die u bij ons heeft, aan onszelf te verpanden

(zie artikel 24 lid 1 ABV). Als wij die volmacht gebruiken, verpanden wij uw tegoeden namens u aan ons.

- b) Wij mogen de volmacht ook doorgeven aan een ander. Die ander kan dan de volmacht gebruiken. Wij zijn zorgvuldig bij de keuze van de ander aan wie wij de volmacht doorgeven.

- c) Als onze onderneming (gedeeltelijk) wordt voortgezet door een ander, bijvoorbeeld als gevolg van fusie of splitsing, dan kan die ander ook van de volmacht gebruik maken.

3. Wij kiezen anderen die wij inschakelen met de nodige zorgvuldigheid. Heeft u zelf een ander ingeschakeld of aangewezen, dan zijn de gevolgen van die keuze voor u.

Artikel 6 – Risico van verzendingen

Voor wie is het risico van verzendingen?

1. Het kan zijn dat wij in uw opdracht geld verzenden of financiële instrumenten (zoals aandelen of obligaties). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor ons. Als de verzending bijvoorbeeld verloren gaat, vergoeden wij u de waarde.
2. Het kan ook zijn dat wij in uw opdracht andere zaken of waardepapieren verzenden, zoals een eigendomsbewijs van bepaalde goederen (bijvoorbeeld een cognossement). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is

dan voor u. Veroorzaken wij echter schade doordat wij onzorgvuldig te werk gaan bij de verzending, dan komt die schade voor onze rekening.

Artikel 7 – Informatie over u en uw vertegenwoordiger

Wij hebben gegevens nodig over u en uw vertegenwoordiger. Wijzigingen geeft u aan ons door.

1. Informatie

Wij zijn wettelijk verplicht uw identiteit te controleren.

Als wij daarom vragen geeft u ons onder meer de volgende informatie:

a) Informatie over natuurlijke personen

i. voor- en achternamen, geboortedatum, woonplaats en burgerservicenummer.

U werkt mee aan de controle van uw identiteit door ons een geldig identiteitsbewijs te laten zien dat wij hiervoor geschikt vinden, zoals een paspoort.

ii. burgerlijke staat en huwelijks- of partnerschapsgoederenregime.

Van die informatie kan afhangen of u voor bepaalde handelingen elkaars toestemming nodig heeft of dat u eventueel gemeenschappelijk vermogen heeft waarop vorderingen verhaalbaar zijn.

b) Informatie over zakelijke klanten

rechtsvorm, inschrijvingsnummer in het Handelsregister en/of andere registers, statutaire vestigingsplaats, BTW-nummer, inzicht in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur.

U werkt eraan mee dat wij deze informatie kunnen controleren. Wij gebruiken deze informatie bijvoorbeeld voor de nakoming van wettelijke verplichtingen of voor onze dienstverlening aan u.

Ook over uw vertegenwoordiger kunnen wij deze informatie nodig hebben. Uw vertegenwoordiger moet die informatie aan ons geven en eraan meewerken dat wij deze informatie kunnen controleren.

Die vertegenwoordiger kan bijvoorbeeld zijn:

a) een wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige (meestal moeder/vader)

b) een gevolmachtigde

c) een bestuurder van een rechtspersoon.

2. Wijzigingen doorgeven

Veranderingen in gegevens over u en uw vertegenwoordiger moeten meteen aan ons worden doorgegeven.

Dit is belangrijk voor de uitvoering van onze wettelijke verplichtingen en onze dienstverlening aan u.

Het kan ook zijn dat u eerst geen vertegenwoordiger nodig heeft voor uw bankzaken, maar later wel. Dit moet dan meteen aan ons worden doorgegeven.

Denkt u bijvoorbeeld aan de volgende situaties:

a) uw vermogen komt onder bewind

b) u komt onder curatele

c) u komt in een schuldsaneringsregeling, krijgt (voorlopige) surseance van betaling of gaat failliet, of

d) u kunt om een andere reden niet zelf alle rechtshandelingen (onaantastbaar) verrichten.

3. Opslaan van informatie

Wij mogen de informatie registreren en bewaren. Soms zijn wij daartoe zelfs verplicht. Ook mogen wij van de documenten waaruit deze informatie blijkt, bijvoorbeeld een paspoort, een kopie maken voor onze administratie. Wij houden ons hierbij aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 8 – Handtekening

Waarom willen wij een voorbeeld van uw handtekening?

1. Het kan nodig zijn dat u uw handtekening gebruikt om uw akkoord te geven aan een opdracht of een andere handeling die u met ons verricht. Er zijn handgeschreven handtekeningen en elektronische handtekeningen. Om uw handgeschreven handtekening te kunnen herkennen, willen wij weten hoe deze eruit ziet. Wij kunnen u vragen om een voorbeeld van uw handgeschreven handtekening en daarbij nadere aanwijzingen geven. U voldoet dan hieraan. Dit geldt ook voor uw vertegenwoordiger.
2. Wij mogen op het voorbeeld van uw handtekening afgaan, totdat u ons meedeelt dat uw handtekening is veranderd. Dit geldt ook voor de handtekening van uw vertegenwoordiger.
3. Het kan zijn dat u of uw vertegenwoordiger in verschillende rollen tegenover ons optreedt. Het is namelijk mogelijk zelf klant te zijn en daarnaast vertegenwoordiger van een of meer anderen. Zo kan het zijn dat u zelf als klant een betaalrekening bij ons heeft en u daarnaast van een andere klant een volmacht heeft om van zijn betaalrekening betalingen te doen.
Als u of uw vertegenwoordiger in de ene rol een voorbeeld van uw handtekening aan ons geeft, geldt dit voorbeeld ook in alle andere rollen waarin u of uw vertegenwoordiger met ons handelt.

Artikel 9 – Vertegenwoordiging en volmacht

U kunt zich door iemand laten vertegenwoordigen maar wij kunnen hieraan regels stellen. Wijzigingen geeft u meteen door. U en uw vertegenwoordiger houden elkaar op de hoogte.

1. Vertegenwoordiging

U kunt zich laten vertegenwoordigen door een gevolmachtigde of andere vertegenwoordiger. Wij kunnen regels en beperkingen stellen aan vertegenwoordiging. Denkt u bijvoorbeeld aan regels over vorm en inhoud van een volmacht. Als uw vertegenwoordiger namens u handelt, bent u daaraan gebonden.

Wij zijn niet verplicht om met uw vertegenwoordiger te (blijven) handelen. Het kan zijn dat wij dit weigeren, bijvoorbeeld wegens:

- a) bezwaar tegen de persoon van de vertegenwoordiger (bijvoorbeeld omdat deze zich misdraagt)
- b) twijfel over de geldigheid of de inhoud van de vertegenwoordigingsbevoegdheid.

Uw gevolmachtigde mag zijn volmacht niet doorgeven aan een ander, tenzij wij dit goedvinden. Dit is belangrijk om bijvoorbeeld te voorkomen dat uw rekening verkeerd kan worden gebruikt.

2. Wijziging in vertegenwoordiging

Als de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger (of diens vertegenwoordiger) verandert of niet (meer) bestaat, deelt u dit meteen schriftelijk aan ons mee. Zolang wij deze mededeling niet van u hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat die

bevoegdheid ongewijzigd bestaat. U mag er niet van uitgaan dat wij op andere wijze, bijvoorbeeld via openbare registers, te weten komen dat de bevoegdheid is veranderd of niet (meer) bestaat.

Na uw mededeling dat de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger is veranderd of niet (meer) bestaat, hebben wij enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Het kan zijn dat uw vertegenwoordiger voor of enige tijd na die mededeling nog een opdracht had gegeven. Als de uitvoering daarvan redelijkerwijs niet is te voorkomen, dan bent u daaraan gebonden.

3. Uw vertegenwoordiger houdt zich aan dezelfde regels als u. U informeert elkaar.
Alle regels die voor u gelden in uw relatie met ons, gelden ook voor uw vertegenwoordiger. U bent ervoor verantwoordelijk dat uw vertegenwoordiger zich daaraan houdt. Ook moeten u en uw vertegenwoordiger elkaar steeds goed blijven informeren over alles wat er in uw relatie met ons van belang kan zijn.

Een voorbeeld:

Uw vertegenwoordiger heeft een bankpas waarvan hij of zij namens u gebruik kan maken. Die vertegenwoordiger moet zich dan aan dezelfde veiligheidsvoorschriften houden als u. Als wij deze voorschriften aan u bekendmaken, geeft u deze meteen aan uw vertegenwoordiger door.

Artikel 10 – Persoonsgegevens

Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?

1. Wij mogen persoonsgegevens van u en uw vertegenwoordiger verwerken. Dit geldt ook voor gegevens over producten en diensten die u van ons afneemt. Persoonsgegevens zijn gegevens die informatie geven over een bepaald iemand. Denkt u bijvoorbeeld aan gegevens zoals uw geboortedatum, adres of geslacht. Verwerken van persoonsgegevens betekent onder meer verzamelen, bewaren en gebruiken hiervan.
Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, mogen de gegevens worden uitgewisseld en verwerkt binnen deze groep. Wij mogen persoonsgegevens ook uitwisselen met anderen die wij inschakelen bij onze bedrijfsvoering of de uitvoering van onze dienstverlening. Denkt u bijvoorbeeld aan anderen die wij inschakelen om onze systemen te laten functioneren of bij het uitvoeren van het betalingsverkeer.
Wij houden ons hierbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes.
2. Uitwisseling van gegevens kan meebrengen dat er gegevens terechtkomen in landen waar persoonsgegevens minder worden beschermd dan in Nederland.
Bevoegde autoriteiten van landen waar persoonsgegevens zich tijdens of na verwerking bevinden, kunnen naar die gegevens een onderzoek instellen.

Artikel 11 – (Beeld- en geluid-)opnamen

Maken wij beeld- / geluidopnamen van u?

1. Soms maken wij beeld- en/of geluidopnamen bij onze dienstverlening. Het kan zijn dat u daarop voorkomt.
Als wij opnamen maken, houden wij ons daarbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes.
Wij maken bijvoorbeeld opnamen voor:

- a) Een goede bedrijfsvoering en kwaliteitsbewaking
Wij kunnen bijvoorbeeld telefoongesprekken opnemen voor scholing van onze werknemers.
  - b) Bewijslevering
Wij kunnen bijvoorbeeld een opname maken van:
    - i. een opdracht die u ons telefonisch geeft, of
    - ii. de telefonische melding die u aan ons doorgeeft van verlies of diefstal van uw bankpas.
  - c) Criminaliteitsbestrijding
Een voorbeeld: beeldopnamen bij geldautomaten.
2. Als u recht heeft op een kopie van een beeld- en/of geluidopname of een uitgeschreven tekst van een geluidopname, geeft u ons eerst de informatie die ons helpt om de opname terug te vinden. Denkt u hierbij aan de plaats, datum en tijd van de opname.

Artikel 12 – Continuïteit in dienstverlening

Wij proberen te zorgen voor voorzieningen die goed werken. Storingen en onderbrekingen kunnen zich echter voordoen.

Onze dienstverlening is afhankelijk van (technische) voorzieningen zoals apparatuur, computers, software, systemen, netwerken en internet. Wij proberen ervoor te zorgen dat die voorzieningen goed werken. Wat mag u hiervan verwachten? Niet dat er nooit een storing of onderbreking is. Helaas zijn die niet altijd te voorkomen. Wij hebben daar ook niet altijd zelf invloed op. Soms zal een (korte) onderbreking in de dienstverlening nodig zijn voor werkzaamheden zoals onderhoud. Wij streven ernaar, binnen redelijke grenzen, storingen en onderbrekingen te vermijden of anders binnen redelijke tijd met een oplossing te komen.

Artikel 13 – Overlijden klant

Na uw overlijden.

1. Wanneer u bent overleden, moet dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ons worden doorgegeven, bijvoorbeeld door een familielid.
Het kan zijn dat u voor uw overlijden ons nog een opdracht heeft gegeven. Denkt u bijvoorbeeld aan een betaalopdracht. Totdat wij het schriftelijk bericht van uw overlijden hebben ontvangen, mogen wij opdrachten van u of uw vertegenwoordiger blijven uitvoeren. Na het overlijdensbericht hebben wij nog enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Hierdoor kan het gebeuren dat wij een opdracht die wij voor of enige tijd na het overlijdensbericht ontvangen, toch nog (blijven) uitvoeren. Uw nalatenschap is daaraan gebonden als de uitvoering redelijkerwijs niet meer was te voorkomen.
2. Als wij om een verklaring van erfrecht vragen, moet degene die namens uw nalatenschap optreedt ons die geven. Deze verklaring van erfrecht moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. Afhankelijk van de omvang van de nalatenschap en andere factoren kunnen ook andere documenten of informatie voor ons voldoende zijn.
3. Het kan zijn dat u meer dan één erfgenaam heeft. Aan informatieverzoeken van afzonderlijke erfgenamen hoeven wij niet te voldoen. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan informatie over betalingen via uw rekening.

4. Het kan zijn dat nabestaanden niet weten waar de overledene rekeningen aanhield. Zij kunnen dan voor informatie terecht bij het digitale loket dat banken gezamenlijk hiervoor hebben ingericht op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken of een andere daarvoor in te richten voorziening.

Artikel 14 – Berichten aan de klant

Waarheen sturen wij berichten voor u?

1. Verschillende mogelijkheden om met u te communiceren
Wij kunnen op verschillende manieren met u communiceren. Denkt u bijvoorbeeld aan post, telefoon, e-mail of internetbankieren.
2. Post
U zorgt ervoor dat wij steeds uw correcte adresgegevens hebben. Zo kunnen wij voor u bestemde verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie naar het juiste adres sturen. Uw adreswijziging geeft u zo snel mogelijk aan ons door.
Als uw adres door uw toedoen niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij op uw kosten (laten) onderzoeken wat uw adres is. Als uw adres niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij documenten, verklaringen en andere informatie op ons eigen adres voor u achterlaten. Deze gelden dan als door u ontvangen.
Het kan zijn dat u samen met een of meer anderen een product of dienst van ons afneemt. Post voor gezamenlijke klanten sturen wij naar het ons opgegeven adres. Als gezamenlijke klanten het er samen niet (meer) over eens zijn naar welk adres wij de post moeten sturen, dan bepalen wij zelf naar welk van hun adressen wij de post sturen.
3. Internetbankieren
Als u internetbankieren bij ons heeft, kunnen wij daar verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie voor u plaatsen. U zorgt ervoor dat u die berichten zo spoedig mogelijk leest.
Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.
4. E-mail
Het kan zijn dat wij met u afspreken dat wij u per e-mail berichten. In dat geval zorgt u ervoor dat u dit bericht zo spoedig mogelijk leest.

Artikel 15 – Nederlandse taal

In welke taal communiceren wij met u en wanneer is er een vertaling nodig?

1. De communicatie tussen u en ons gaat in het Nederlands. Dit is anders als wij daarover met u een andere afspraak maken. Zo wordt in het internationale zakelijke bankverkeer vaak voor het Engels gekozen.
2. Als u een document voor ons heeft in een andere taal dan het Nederlands, mogen wij een vertaling verlangen in het Nederlands. Een vertaling in een andere taal is alleen toegestaan als wij daarmee akkoord zijn. De kosten van het maken van de vertaling zijn voor u. De vertaling moet worden gemaakt door:
  - a) een vertaler die in Nederland is beëdigd voor de taal van het document, of
  - b) iemand anders die wij daarvoor geschikt vinden.

Artikel 16 – Gebruik van communicatiemiddelen

Zorgvuldigheid en veiligheid bij communicatie.

Om te voorkomen dat er met communicatie iets fout gaat, gaat u veilig en zorgvuldig om met communicatiemiddelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat u uw computer of andere apparatuur zo goed mogelijk beveiligd tegen virussen, schadelijke software (malware, spyware) en ander misbruik.

Artikel 17 – Gegevens en opdrachten

Gegevens die wij van u nodig hebben voor onze dienstverlening.

1. Voor de uitvoering van onze dienstverlening hebben wij informatie van u nodig. Als wij daarom vragen, geeft u die aan ons. Het kan ook zijn dat wij u niet om informatie vragen, maar dat u behoort te begrijpen dat wij die nodig hebben. Ook die informatie geeft u ons dan.

Een voorbeeld:

Stel u heeft voor uw beleggingen een beleggersprofiel. Als er iets verandert waardoor financiële risico's minder acceptabel voor u zijn, moet u zelf uw beleggersprofiel laten aanpassen.

2. Uw opdrachten, mededelingen en andere verklaringen moeten tijdig, duidelijk, volledig en juist zijn. Als u bijvoorbeeld een betaling wilt laten uitvoeren, vermeldt u het juiste rekeningnummer van de rekening waar de betaling naartoe moet. Wij kunnen nadere regels stellen voor uw opdrachten, mededelingen of andere verklaringen van u aan ons. Als wij dit doen, leeft u die na. Als wij bijvoorbeeld een formulier of communicatiemiddel voorschrijven, gebruikt u dat.
3. Opdrachten die niet aan onze regels voldoen, hoeven wij niet uit te voeren. Wij kunnen de uitvoering dan weigeren of uitstellen. Wij stellen u daarvan op de hoogte.
In bijzondere gevallen mogen wij een opdracht of gevraagde dienst weigeren, ook al is aan alle eisen voldaan. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan het geval dat wij een vermoeden van misbruik hebben.

Artikel 18 – Bewijskracht en bewaartermijn bankadministratie

Onze bankadministratie levert volledig bewijs op maar u mag tegenbewijs leveren.

1. Wij administreren de rechten en verplichtingen die u heeft of zal hebben in uw relatie met ons. Hieraan worden wettelijk hoge eisen gesteld. Onze administratie geldt in relatie met u als volledig bewijs, maar uiteraard mag u aantonen dat dit bewijs niet klopt.
2. De wet schrijft voor hoe lang wij onze administratie moeten bewaren. Na afloop van de wettelijke bewaartermijnen mogen wij de administratie vernietigen.

Artikel 19 – Controle opgaven en uitvoering opdrachten, melden fouten en eerder verstrekte gegevens

U moet onze opgaven en de uitvoering van opdrachten controleren en fouten melden. Regeling voor eerder verstrekte gegevens.

1. Controle van gegevens en van de uitvoering van opdrachten
Als u internetbankieren bij ons heeft, mogen wij onze opgaven aan u doen door deze in internetbankieren te plaatsen. Denkt u bij opgaven bijvoorbeeld aan bevestigingen, rekeningoverzichten, boekingen of andere gegevens. Opgaven die wij voor u in internetbankieren plaatsen, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten. Ook schriftelijke opgaven die u van ons ontvangt, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Als datum van verzending van een opgave geldt de datum waarop dit volgens onze administratie is gebeurd. Die datum kan bijvoorbeeld blijken uit een kopie van de opgave of een verzendlijst. U controleert of wij uw opdrachten juist en volledig uitvoeren. Dit doet u zo spoedig mogelijk. Hetzelfde geldt voor opdrachten die uw vertegenwoordiger namens u geeft.
2. Fouten melden en schade beperken
Voor fouten die wij bij de uitvoering van onze dienstverlening maken, geldt:
  - a) Als u een fout ontdekt (bijvoorbeeld in een opgave), moet u dit meteen aan ons melden. Dit is belangrijk omdat de fout dan vaak eenvoudiger kan worden gecorrigeerd en schade mogelijk kan worden voorkomen. Bovendien neemt u alle redelijke maatregelen om te voorkomen dat die fout (verdere) schade kan veroorzaken.

Een voorbeeld:

U heeft ons opdracht gegeven om 1.000 aandelen van u te verkopen en ziet dat wij er maar 100 hebben verkocht.

Als u wilt dat uw opdracht alsnog volledig wordt uitgevoerd, dan meldt u dit meteen aan ons. Wij kunnen de resterende 900 dan voor u verkopen. Zo kan schade door koersdaling mogelijk worden voorkomen of beperkt.

Het kan ook zijn dat u een opgave van ons kunt verwachten maar deze niet ontvangt. U meldt dit zo spoedig mogelijk aan ons. Denkt u bijvoorbeeld aan het geval dat u een rekeningafschrift kunt verwachten maar dit niet ontvangt.

Wij kunnen u deze opgave dan alsnog toesturen. U kunt deze dan controleren op eventuele fouten.

- b) Als wij een fout ontdekken, proberen wij die zo spoedig mogelijk te corrigeren. Uw toestemming is hiervoor niet nodig. Als een eerder verstrekte opgave onjuist blijkt, ontvangt u een verbeterde opgave. Daarin kunt u dan zien dat de fout is hersteld.

c) Bij schade kunt u afhankelijk van de omstandigheden recht hebben op een vergoeding.

3. Eerder verstrekte gegevens

Gegevens die wij u hebben verstrekt, ontvangt u nogmaals als u daarom vraagt en uw verzoek redelijk is. Wij kunnen u hiervoor kosten in rekening brengen waarover wij u vooraf informeren. Wij hoeven eerder verstrekte informatie niet aan u te geven als wij daarvoor een goede reden hebben.

Artikel 20 – Goedkeuring opgaven bank

Na 13 maanden gelden onze opgaven als door u goedgekeurd.

Het kan voorkomen dat u het oneens bent met een opgave van ons (zoals een bevestiging, rekeningafschrift, nota of andere gegevens). Uiteraard kunt u tegen de opgave bezwaar maken, maar daarvoor zijn regels. Als wij binnen 13 maanden na de opgave geen bezwaar van u hebben ontvangen, dan geldt de opgave als door u goedgekeurd. Dit betekent dat u aan de inhoud bent gebonden. Alleen een eventuele rekenfout moeten wij na die 13 maanden nog herstellen. Let op: dit betekent niet dat u 13 maanden de tijd heeft om bezwaar te maken. Volgens artikel 19 ABV moet u namelijk opgaven controleren en ons onjuistheden en onvolledigheden meteen melden. Doet u dit niet, dan kan schade toch voor uw rekening komen, ook al heeft u binnen 13 maanden bezwaar gemaakt.

Artikel 21 – Bewaar- en geheimhoudingsplicht

U gaat zorgvuldig om met codes, formulieren en passen. Als misbruik aannemelijk is, meldt u dit meteen.

1. U moet zorgvuldig en veilig omgaan met codes, formulieren, (bank)passen of andere hulpmiddelen. Zo helpt u voorkomen dat deze in verkeerde handen raken of dat iemand ervan misbruik kan maken.
2. Het kan gebeuren dat een code, formulier, (bank)pas, of ander hulpmiddel in verkeerde handen komt of dat iemand daarvan misbruik maakt of kan maken. Als u dit weet of redelijkerwijs kan vermoeden, meldt u dit meteen aan ons. Door uw melding kunnen wij proberen (verder) misbruik te voorkomen.
3. Houdt u er rekening mee dat wij nog andere veiligheidsregels stellen (zoals de Uniforme Veiligheidsregels Particulieren).

Artikel 22 – Tarieven en vergoedingen

Vergoedingen voor onze dienstverlening en wijzigingen van onze tarieven.

1. Voor onze dienstverlening bent u ons een vergoeding verschuldigd. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan provisie, rente en kosten.
2. Wij informeren u zo veel als redelijkerwijs mogelijk over de tarieven voor onze vergoedingen. We zorgen ervoor dat deze informatie eenvoudig bij ons verkrijgbaar is, zoals op onze website of op onze kantoren. Als wij door een duidelijke vergissing aan onze kant geen vergoeding of tarief met u hebben afgesproken, dan mogen wij u maximaal een vergoeding in rekening brengen volgens het tarief dat wij in vergelijkbare gevallen hanteren.
3. Wij kunnen een tarief steeds wijzigen, tenzij wij met u voor een vaste periode een vaste vergoeding hebben afgesproken. Tariefswijzigingen kunnen bijvoorbeeld volgen uit marktomstandigheden, verandering van uw risicoprofiel, ontwikkelingen op de geldof kapitaalmarkt, uitvoering van wet- en regelgeving of maatregelen van onze toezichthouders.

Als wij deze bepaling gebruiken om onze tarieven te wijzigen zullen wij u zo veel als redelijkerwijs mogelijk vooraf over de tariefswijziging informeren.

4. Wij mogen de vergoeding voor onze dienstverlening van uw rekening afboeken. Het kan gebeuren dat door deze afboeking een tekort op uw rekening ontstaat. Dit tekort vult u dan meteen aan door extra geld op uw rekening te zetten. U moet daar zelf aan denken en dit ook doen als wij er niet om vragen. U hoeft het tekort niet aan te vullen als wij uitdrukkelijk met u hebben afgesproken dat het tekort is toegestaan.

Artikel 23 – Creditering onder voorbehoud

Stel dat u verwacht via ons een betaling te ontvangen. Het komt voor dat wij dan bereid zijn hierop een voorschot aan u te geven. Dit wordt teruggedraaid als er met die betaling toch iets misgaat.

Als wij een bedrag voor u ontvangen, dan heeft u dat bedrag van ons tegoed. Soms komt het voor dat wij het tegoed al voor u boeken terwijl wij het bedrag nog niet (definitief) hebben ontvangen. Op die manier kunt u het geld alvast gebruiken. Wij maken het voorbehoud dat wij de boeking van het tegoed weer mogen terugdraaien, als wij zelf het bedrag niet voor u ontvangen of dit weer moeten teruggeven. Zo is het mogelijk dat wij de uitbetaling van een cheque terugdraaien omdat deze achteraf vals of ongedekt blijkt. Als het de betaling van een cheque betreft, wijzen wij u bij de uitbetaling op ons voorbehoud.

Bij het terugdraaien van de boeking gelden de volgende regels:

- a) Als de muntsoort bij boeking van het tegoed is gewisseld, mogen wij de muntsoort weer terugwisselen naar de oorspronkelijke muntsoort. Dit doen wij tegen de koers van het moment van terugwisselen.
- b) Het kan gebeuren dat wij kosten maken in verband met het terugdraaien van de boeking. Die kosten zijn voor u. Dit kunnen bijvoorbeeld de kosten van het terugwisselen zijn.

Artikel 24 – Pandrecht op onder andere uw tegoeden

U geeft ons een pandrecht op onder andere uw tegoeden bij ons en aandelen waarin u via ons belegt. Dit pandrecht geeft ons zekerheid voor de voldoening van uw schulden.

1. U moet ons goederen in pand geven als zekerheid voor uw schulden. Hierbij geldt:
  - a) U verbindt zich de volgende goederen inclusief nevenrechten (zoals rente) aan ons in pand te geven:
    - i. alle (geld)vorderingen die u op ons heeft of zal hebben (waarbij het niet uitmaakt hoe u de vordering verkrijgt)
    - ii. al het navolgende voor zover wij dit voor u onder ons (zullen) hebben of voor u (zullen) beheren, al dan niet met inschakeling van derden en al dan niet in een verzameldepot: roerende zaken, waardepapieren, muntgeld, bankbiljetten, aandelen, effecten en andere financiële instrumenten
    - iii. alles wat er voor de verpande goederen in de plaats komt (zoals een verzekeringsuitkering bij verlies of beschadiging van het goed). Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

- b) De verpanding van de goederen is tot zekerheid voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
- c) U geeft de goederen, voor zover mogelijk, aan ons in pand. Deze in pandgeving komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
- d) U geeft ons een volmacht om de goederen namens u aan onszelf te verpanden en dit ook steeds bij herhaling te doen. U hoeft daarom niet telkens zelf aparte pandakten te ondertekenen. Voor deze volmacht geldt verder:
  - i. De volmacht houdt ook in dat wij namens u steeds alles mogen doen wat nodig of nuttig is voor de verpanding, zoals bijvoorbeeld het doen van mededeling van de verpanding.
  - ii. Deze volmacht is onherroepelijk. U kunt de volmacht dus niet intrekken. De volmacht eindigt zodra onze relatie met u is geëindigd en volledig is afgewikkeld.
  - iii. Wij mogen de volmacht doorgeven aan een ander. Dit betekent dat ook die ander de verpanding kan uitvoeren.

Voorbeeld:

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, kan het bijvoorbeeld gebeuren dat wij de uitvoering van de verpanding overlaten aan een van die andere rechtspersonen.

Deze volmachtverlening komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

- e) U garandeert ons dat u bevoegd bent de goederen aan ons te verpanden. U garandeert ons ook dat anderen daarop nu of later geen (pand)recht of aanspraak hebben of zullen hebben, tenzij wij uitdrukkelijk anders met u overeenkomen.
2. Voor het pandrecht op de goederen geldt verder:
- a) U kunt ons om vrijgave vragen van een of meer verpande goederen. Hieraan moeten wij voldoen, als de overblijvende goederen waarop wij een pandrecht houden, ons voldoende dekking geven voor de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Met vrijgave bedoelen wij hier dat u de goederen kunt gebruiken voor transacties in het kader van de overeengekomen dienstverlening (bijvoorbeeld gebruik van uw tegoeden voor het doen van betalingen). Bij goederen die wij voor u onder ons hebben, betekent vrijgave dat wij de goederen aan u teruggeven. Andere vormen van vrijgave zijn mogelijk als wij dat uitdrukkelijk nader met u overeenkomen.
  - b) Wij mogen ons pandrecht gebruiken om betaling te verkrijgen van onze vorderingen op u. Dit betekent onder meer:
    - i. Als u in verzuim bent met de voldoening van onze vorderingen op u, mogen wij de verpande goederen (laten) verkopen. De opbrengst mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u. Denkt u bij verzuim bijvoorbeeld aan het geval dat u ons op een bepaalde datum moet betalen en u dit niet doet. Wij zullen niet méér verpande goederen (laten) verkopen dan, volgens een redelijke beoordeling, nodig is voor de voldoening van onze vorderingen op u.
    - ii. Als wij een pandrecht hebben op vorderingen van u op ons, mogen wij die vorderingen ook innen. De ontvangen betaling mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u, zodra die vorderingen opeisbaar zijn.
    - iii. Als wij ons pandrecht hebben gebruikt voor de voldoening van onze vorderingen op u, zullen we u dit zo spoedig mogelijk laten weten.

Artikel 25 – Verrekening

Wij mogen uw tegoeden en uw schulden bij ons tegen elkaar wegstrepen.

1. Wij mogen steeds alle vorderingen die wij op u hebben verrekenen met alle vorderingen die u op ons heeft.
Als wij verrekenen betekent dit dat wij onze vordering op u 'wegstrepen' tegen een gelijk bedrag van uw vordering op ons.
Wij mogen ook verrekenen als:
  - a) onze vordering niet opeisbaar is
  - b) uw vordering niet opeisbaar is
  - c) de vorderingen niet in dezelfde muntsoort luiden
  - d) onze vordering voorwaardelijk is.
2. Als wij dit artikel willen gebruiken om niet-opeisbare vorderingen te verrekenen, geldt er een beperking. Wij maken dan alleen van deze verrekenbevoegdheid gebruik in de volgende gevallen:
  - a) Iemand legt beslag op uw vordering op ons (bijvoorbeeld het tegoed op uw bankrekening) of probeert zich daarop op een andere manier te verhalen.
  - b) Iemand krijgt een beperkt recht op uw vordering op ons (bijvoorbeeld een pandrecht op het tegoed op uw bankrekening).
  - c) U draagt uw vordering op ons aan iemand over.
  - d) U bent failliet of heeft (voorlopige) surseance van betaling.
  - e) Voor u geldt een wettelijke schuldsaneringsregeling of een andere insolventieregeling.
Deze beperking geldt niet als de vorderingen luiden in verschillende muntsoorten. In dat geval mogen wij wel altijd verrekenen.
3. Als wij volgens dit artikel gaan verrekenen, zullen wij u daarover vooraf, of anders zo snel mogelijk daarna, informeren.
Wij houden ons bij de verrekening aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.
4. Vorderingen in verschillende muntsoorten verrekenen wij tegen de wisselkoers van de dag van verrekening.

Artikel 26 – Zekerheden

Als wij dit vragen geeft u ons zekerheid voor de betaling van uw schulden. Dit artikel bevat enkele regels die voor zekerheden van belang kunnen zijn.

1. U verbindt zich om meteen (aanvullende) zekerheid voor uw schulden aan ons te geven, als wij dat vragen. Deze zekerheid kan bijvoorbeeld zijn een pand- of hypotheekrecht op een goed van u.
Voor de zekerheid die u ons moet geven, geldt verder:
  - a) De zekerheid is voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
  - b) U hoeft niet meer zekerheid te geven dan redelijkerwijs nodig is. Maar u moet ervoor zorgen dat onze zekerheid op ieder moment voldoende is voor de voldoening van de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Bij de beoordeling hiervan wordt rekening gehouden met uw risicoprofiel, ons kredietrisico op u, de (dekkings-) waarde van eventuele zekerheid die wij al hebben, een eventueel gewijzigde beoordeling van zulke factoren, en alle andere factoren of

omstandigheden waarvan wij aannemelijk kunnen maken dat deze voor ons van belang zijn.

- c) U moet ons de zekerheid geven die wij wensen. Als wij bijvoorbeeld een pandrecht vragen op uw voorraden, kunt u niet in plaats daarvan een pandrecht geven op uw inventaris.
- d) Het geven van zekerheid kan ook zijn dat u ermee instemt dat een derde die zekerheden van u krijgt of heeft gekregen, zich voor u borg of garant stelt en daarvoor verhaal kan nemen op die zekerheden. Die instemming houdt dan ook in dat wij ons tegenover die derde borg of garant voor u mogen stellen en daarvoor verhaal kunnen nemen op zekerheden die wij van u krijgen of hebben gekregen.
- e) Als wij in plaats van bestaande zekerheid andere zekerheid wensen, moet u daaraan voldoen.

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

- 2. Als een andere bank (een deel van) onze onderneming voortzet en u daardoor klant wordt van die andere bank, is er de vraag of die andere bank gebruik kan maken van onze pand- en hypotheekrechten voor uw schulden. Voor het geval hierover bij de vestiging van het pandrecht of hypotheekrecht geen uitdrukkelijke afspraak is gemaakt geldt als afspraak dat dit pand- of hypotheekrecht niet alleen bedoeld is als zekerheid voor ons maar ook voor die andere bank. Als de zekerheden gelden voor schulden die u in de toekomst aan ons heeft, gelden zij mede voor schulden die u in de toekomst aan die andere bank heeft.
- 3. Wij kunnen onze pand- of hypotheekrechten op ieder moment geheel of gedeeltelijk door opzegging beëindigen. Dit betekent bijvoorbeeld ook dat wij kunnen bepalen dat het pand- of hypotheekrecht wel blijft bestaan maar voortaan niet meer alle vorderingen dekt waarvoor dit aanvankelijk is gevestigd.
- 4. Als wij nieuwe zekerheid krijgen, blijven bestaande zekerheden gelden. Dit is alleen anders als wij dit uitdrukkelijk met u afspreken. Denkt u aan het geval dat wij met u afspreken dat u nieuwe zekerheid geeft om bestaande zekerheid te vervangen.
- 5. Het kan zijn dat wij volgens eerdere algemene (bank-)voorwaarden al zekerheden, rechten op zekerheden en bevoegdheden om te verrekenen hebben. Deze (blijven) gelden naast de zekerheden, rechten op zekerheden en verrekenbevoegdheden die wij volgens deze ABV hebben.

Artikel 27 – Onmiddellijke opeisbaarheid

U moet aan uw verplichtingen voldoen. Als u dit niet doet, kunnen wij al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken.

U komt uw verplichtingen aan ons tijdig, volledig en op de juiste manier na. Met verplichtingen bedoelen wij niet alleen geldschulden die u aan ons heeft, maar ook andere verplichtingen. Denkt u bijvoorbeeld aan uw zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 2 ABV. Het kan zijn dat u toch in verzuim bent met de nakoming van een verplichting.

Voor dat geval geldt het volgende:

- a) Wij mogen dan al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken, dus ook de vorderingen uit een overeenkomst die u wel correct nakomt. Wij maken van dit recht geen gebruik als uw verzuim van weinig betekenis is en houden ons aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.

Wij geven een voorbeeld:

Stel u heeft bij ons een betaalrekening waarop u volgens de afspraken met ons maximaal € 500,- rood mag staan terwijl u een keer € 900,- rood staat. U heeft dan een niet toegestaan tekort van € 400,- op uw betaalrekening. Als u daarnaast een woningfinanciering bij ons heeft, is dit tekort geen voldoende reden om uw woningfinanciering op te eisen. U moet dan natuurlijk wel aan al uw verplichtingen uit de woningfinanciering voldoen en het tekort snel aanzuiveren.

- b) Als wij onze vorderingen opeisbaar maken, doen wij dat door een verklaring. Wij vertellen u daarin waarom wij dat doen.

Artikel 28 – Bijzondere kosten

Welke bijzondere kosten kunnen wij u in rekening brengen?

1. Het kan zijn dat wij worden betrokken bij een geschil tussen u en een ander, bijvoorbeeld een beslag of een procedure. Dit kan dan voor ons kosten meebrengen. Die kosten moet u volledig aan ons vergoeden. Wij zijn immers geen partij bij het geschil tussen u en die ander. Denkt u bijvoorbeeld aan de kosten voor de behandeling van een beslag dat een schuldeiser van u legt op uw tegoeden bij ons. Kosten kunnen bijvoorbeeld ook zijn de kosten van inschakeling van een advocaat.
2. Er kunnen ook andere bijzondere kosten voor ons ontstaan in verband met onze relatie met u. Deze moet u aan ons vergoeden voor zover dit redelijk is. Denkt u hierbij aan taxatiekosten, advieskosten en kosten van extra rapportages. Wij vertellen u waarom de kosten nodig zijn. Als er voor bijzondere kosten een wettelijke regeling is, wordt die toegepast.

Artikel 29 – Belastingen en heffingen

Belastingen en heffingen in verband met onze dienstverlening aan u komen voor uw rekening.

Uit onze relatie met u kunnen belastingen, heffingen en dergelijke voortvloeien. Deze vergoedt u aan ons. Denkt u aan bedragen die wij moeten betalen in verband met onze dienstverlening aan u (bijvoorbeeld een aan de overheid verschuldigde vergoeding bij de vestiging van zekerheden). Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 30 – Vorm mededelingen

Hoe kunt u ons iets laten weten?

Als u ons iets wilt laten weten, doet u dat schriftelijk. Wij kunnen aangeven dat u dit op een andere manier mag of moet doen, bijvoorbeeld per internetbankieren, e-mail of telefoon.

Artikel 31 – Incidenten en calamiteiten

Uw medewerking bij (dreigende) incidenten en calamiteiten.

Het kan gebeuren dat een ernstige gebeurtenis onze dienstverlening dreigt te verstoren, verstoort of heeft verstoord. Denkt u bijvoorbeeld aan een aanval van hackers op het bancaire internetsysteem. Wij kunnen u binnen redelijke grenzen vragen ons te helpen om ongestoorde dienstverlening mogelijk te maken en schade zoveel mogelijk te voorkomen. U moet hieraan voldoen. Noodzakelijk is wel dat u altijd controleert of de vraag van ons afkomstig is. Neemt u bij twijfel contact met ons op.

Artikel 32 – Nietigheid of vernietigbaarheid

Wat is het gevolg als een bepaling ongeldig blijkt?

Stel dat een bepaling in de ABV nietig is of wordt vernietigd. Die bepaling is dan ongeldig. In plaats van die ongeldige bepaling geldt dan een bepaling die zoveel mogelijk daarop lijkt en wel geldig is. De overige bepalingen in de ABV blijven gewoon geldig.

Artikel 33 – Toepasselijk recht

Hoofregel: op de relatie tussen u en ons is het Nederlandse recht van toepassing.

Op onze relatie met u is het Nederlandse recht van toepassing. Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 34 – Klachten en geschillen

Hoe lossen wij geschillen met elkaar op?

1. Wij willen graag dat u tevreden bent over onze dienstverlening. Als u niet tevreden bent, laat u ons dat weten. Wij kijken dan of wij u een passende oplossing kunnen bieden. Informatie over de klachtenprocedure staat op onze website en is ook verkrijgbaar bij onze kantoren.
2. Geschillen tussen u en ons worden alleen voorgelegd aan de Nederlandse rechter. Dit geldt als u de rechter inschakelt maar ook als wij dit doen.
Uitzonderingen hierop zijn:
  - a) Als dwingend recht een andere rechter aanwijst, zijn u en wij daaraan gebonden.
  - b) Als er een voor u in aanmerking komende buitenlandse rechter is, kunnen wij het geschil ook aan die rechter voorleggen.
  - c) U kunt uw geschil met ons ook voorleggen aan de bevoegde geschillen- en klachtencommissies.

Artikel 35 – Opzegging van de relatie

U kunt de relatie opzeggen. Wij kunnen dit ook. Opzegging betekent dat de relatie eindigt en alle lopende overeenkomsten zo snel mogelijk worden afgewikkeld.

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.
2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.
3. Als er voor de beëindiging van een overeenkomst voorwaarden gelden, zoals een opzegtermijn, worden die nageleefd. Tijdens de afwikkeling van de relatie en de beëindigde overeenkomsten blijven alle toepasselijke voorwaarden van kracht.

Artikel 36 – Contractsoverneming

Uw contracten met ons kunnen mee overgaan als wij onze onderneming overdragen.

Wij kunnen onze onderneming (deels) overdragen aan een ander. Wij kunnen daarbij mee overdragen de rechtsverhouding

die wij met u hebben uit een overeenkomst met u. U geeft nu alvast uw medewerking hieraan. Deze overdracht van de overeenkomst met u noemen wij ook wel contractsoverneming. Uiteraard krijgt u van die contractsoverneming bericht.

Artikel 37 – Wijzigingen en aanvullingen van de algemene bankvoorwaarden

Dit artikel geeft aan hoe wijzigingen en aanvullingen van de ABV plaatsvinden.

De ABV kunnen worden gewijzigd of aangevuld. Die wijzigingen of aanvullingen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn door technische of andere ontwikkelingen. Voordat wijzigingen of aanvullingen ingaan, worden representatieve Nederlandse consumenten- en ondernemersorganisaties benaderd voor overleg. In dit overleg kunnen deze organisaties zich uitspreken over wijzigingen of aanvullingen en over de manier waarop u daarover wordt geïnformeerd.

De gewijzigde voorwaarden worden neergelegd bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam en gaan niet eerder in dan twee maanden daarna.